

Brüsszel, 2025. szeptember 8.
(OR. en)

12600/25

COASI 94
ASIE 29
CFSP/PESC 1307
PE 59
ECOFIN 1141
WTO 70
COHOM 136

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. szeptember 8.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	JOIN(2025) 19 final
Tárgy:	KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK Hongkong Különleges Közigazgatási Terület: 2024. évi éves jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: JOIN(2025) 19 final.

Melléklet: JOIN(2025) 19 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2025.9.8.
JOIN(2025) 19 final

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Hongkong Különleges Közigazgatási Terület:

2024. évi éves jelentés

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

HONGKONG KÜLÖNLEGES KÖZIGAZGATÁSI TERÜLET:

2024. ÉVI ÉVES JELENTÉS

Összegzés

Hongkongnak a Kínai Népköztársaság részére történt 1997-es átadása óta az Európai Unió (EU) és tagállamai szorosan nyomon követik a Hongkong Különleges Közigazgatási Területen végbemenő politikai és gazdasági fejleményeket.

Az Európai Parlamentnek 1997-ben tett vállalásnak megfelelően a Bizottság és a külügyi és biztonságpolitikai főképviselő/alelnök éves jelentést tesz közzé a hongkongi fejleményekről. Az évek során ez különösen az „egy ország, két rendszer” elv megvalósítására és Hongkongnak a saját alaptörvényében foglalt autonómiájára helyezte a hangsúlyt.

A 2024. év fejleményeiről szóló jelentés a 27. ilyen jelentés. Ezt az évet politikai szempontból a következők jellemezték: i. az alaptörvény 23. cikke szerinti jogszabályok, amelyek eredményeként megszületett a nemzetbiztonság védelméről szóló átfogó rendelet, ii. a nemzetbiztonsági törvény bevezetését követő negyedik évben is hangsúly helyeződött a nemzetbiztonságra, többek között a független médiumok és a demokráciapárti aktivisták elleni nagy horderejű bírósági ügyek formájában és iii. aggasztó mértékben növekedett az újságírók és a civil társadalmi szereplők elleni zaklatások száma. Hongkong autonómiája, valamint a hongkongi nép alapvető szabadságai és jogai folyamatosan gyengültek, noha Kína 1997-ben vállalta, hogy ezt az autonómiát és ezeket a szabadságokat legalább 2047-ig fenntartja. Mindazonáltal a nemzetbiztonsági törvény 2020-as bevezetését követő elnyomó intézkedésekhez képest a nemzetbiztonság védelméről szóló rendeletet eddig viszonylag visszafogott módon hajtották végre. 2024-ben is születtek az LMBTI+-személyek jogainak fokozott érvényesülését támogató bírósági ítéletek. Az azonos nemű párokat védő – a hongkongi végső fellebbviteli bíróság által 2023 szeptemberében követelmény által előírt – átfogó jogszabályok 2025 őszén esedékesek, de várhatóan késni fognak.

2024-ben folytatódtak – egyes esetekben jelentős késedelemmel – a demokráciapárti aktivisták, szószólók és politikusok ellen a nemzetbiztonsági törvény és más jogszabályok alapján indított perek. A 2020-as előválasztáson részt vevő 47 demokráciapárti aktivista ellen indított egyik perben egy hongkongi bíróság 45 vádlottat 4 év 2 hónap és 10 év közötti börtönbüntetésre ítélt, kettőt pedig felmentett. Egy másik perben a gyarmati korszak izgatási törvénye alapján emeltek vádat a Stand News nevű feloszlatott független médiaorgánum két korábbi főszerkesztője ellen. Az egyik főszerkesztőt 21 hónapos, a másikat pedig 11 hónapos börtönbüntetésre ítélték. Hongkongban 72 év óta ez az első ítélet, amelyet izgatás büntette miatt újságírókra kiszabtak. 2024-ben folytatódott a Jimmy Lai médiavállalkozó és demokráciapárti szószóló elleni per, és Lai tanúvallomást tett. A per jelentős késedelmet szenvedett. A perben a bíróság által 2024-re eredetileg kitűzött 83 tárgyalási nap helyett 2024-ben összesen 110 tárgyalási napot tartottak. A tárgyalás várhatóan 2025 közepéig nem zárul le. Lai 2020. december 31. óta folyamatosan őrizetben van, többnyire magánelzárásban. A kínai hazafias demokratikus mozgalmakat támogató hongkongi szövetség – ideértve Csou Hang-tung prominens aktivistát – elleni perben a tárgyalás nem kezdődött el 2024 során, decemberben pedig 2025 májusára volt tervezve az eljárás indítása. Sok vádlottat 2021 közepe óta tartanak őrizetben, bizonyos esetekben hosszú időn keresztül magánelzárásban.

A nemzetbiztonsági törvény területen kívüli alkalmazásaként a hongkongi hatóságok 2024-ben elfogatóparancsot adtak ki (nyomravezetői díjjal) hat, száműzetésben élő hongkongi demokráciapárti aktivista ellen. A rendőrség kihallgatta a körözött aktivisták rokonait és egyéb ismerőseit. Ezek a fejlemények továbbra is aláássák a hongkongi jogállamiságba vetett bizalmat.

Bár Hongkongban általában biztosított az internet szabadsága, a hatóságok továbbra is blokkolták az érzékenynek tekintett online tartalmakat. Május 8-án a fellebbviteli bíróság helyt adott a „Glory to Hong Kong” című tiltakozó himnusz betiltására vonatkozó kormányzati kérelemnek. A hatóság érvelése szerint a dalt nemzetbiztonsági bűncselekmények, például elszakadás és izgatás elkövetésére való „felbujtás céljára használták”.

E fejlemények kapcsán az EU többször is aggodalmának adott hangot nyilvános nyilatkozatok útján, illetve a kínai és hongkongi tisztviselőkkel folytatott magánjellegű eszmecsere során.

Az Európai Unió nevében a főképviselő/alelnök a következő nyilatkozatot tette közzé Hongkonggal kapcsolatban:

- 2024. március 19. – nyilatkozat az új nemzetbiztonsági jogszabály elfogadásáról¹.

Az Unió szóvivője az alábbi témákban tett közzé nyilatkozatokat Hongkonggal kapcsolatban:

- 2024. május 30. – a szóvivő nyilatkozata a „Hong Kong 47” ügyben hozott ítéletről².
- 2024. június 4. – a szóvivő nyilatkozata a Tienanmen téri események 35. évfordulóján³.
- 2024. augusztus 29. – a szóvivő nyilatkozata a Stand News korábbi főszerkesztőinek elítéléséről⁴.
- 2024. november 19. – a szóvivő nyilatkozata a „Hong Kong 47” ügyben hozott ítéletről⁵.

Az Unió szóvivőjének Hongkonggal kapcsolatos bejegyzése az X-en (korábban Twitteren) a következő kérdést érintette:

- december 24. – a hongkongi hatóságok által kibocsátott, területen kívüli elfogatóparancsokkal kapcsolatos bejegyzés⁶.

¹ A főképviselőnek az Európai Unió nevében tett nyilatkozata az új nemzetbiztonsági jogszabály elfogadásáról, március 19., elérhető itt: <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2024/03/19/hong-kong-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-the-adoption-of-new-national-security-legislation/>.

² A szóvivő nyilatkozata a „Hong Kong 47” ügyben hozott ítéletről, május 30., elérhető itt: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-verdict-%E2%80%99Chong-kong-47%E2%80%99D-case_en.

³ A szóvivő nyilatkozata a Tienanmen téri események 35. évfordulóján, június 4., elérhető itt: https://www.eeas.europa.eu/eeas/china-statement-spokesperson-35th-anniversary-tiananmen-square-events_en.

A szóvivő nyilatkozata a Stand News korábbi főszerkesztőinek elítéléséről, augusztus 29., elérhető itt: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-conviction-former-chief-editors-stand-news_en.

⁵ A szóvivő nyilatkozata a „Hong Kong 47” ügyben hozott ítéletről, november 19., elérhető itt: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-sentencing-%E2%80%99Chong-kong-47%E2%80%99D-case_en.

⁶ Tweet a területen kívüli újabb elfogatóparancsokról, december 24., elérhető itt: <https://x.com/AnouarEUspox/status/1871530643378913663>.

A hongkongi EU Hivatal bejegyzése az X-en (korábban Twitteren) a jogokkal kapcsolatos következő kérdést érintette:

- november 27. – bejegyzés a hongkongi végső fellebbviteli bíróság azon döntéséről, amely fenntartja az azonos nemű párok egyenlő lakhatási és öröklési jogait biztosító határozatokat⁷.

Az EU az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2024. szeptember 24-i 57. ülészakán aggodalmát fejezte ki a hongkongi emberi jogi helyzettel kapcsolatban. Az EU sürgette „a kínai kormányt és a hongkongi hatóságokat, hogy állítsák helyre a jogállamiság, az alapvető szabadságok és a demokratikus elvek teljes körű tiszteletben tartását”⁸. A 2024. október 22-i ENSZ-közgyűlésen az EU a Harmadik Bizottságban felolvasott omnibusz nyilatkozatban hangsúlyozta a hongkongi fejleményekkel kapcsolatos aggályait⁹.

Az EU–Kína emberi jogi párbeszéd 2024. június 16-án Csonkingban tartott 39. ülészakán az EU aggodalmának adott hangot „Hongkong új nemzetbiztonsági jogszabályainak a hongkongi lakosság jogaira és szabadságaira gyakorolt negatív hatása” miatt¹⁰.

Az Európai Parlament április 25-én állásfoglalást fogadott el „az új hongkongi biztonsági törvényről, valamint Andy Li és Joseph John ügyéről”¹¹, november 28-án pedig állásfoglalást fogadott el „Hongkongról, nevezetesen Jimmy Lai és a nemzetbiztonsági törvény alapján nemrégiben elítélt 45 aktivista ügyéről”¹².

2024-ben a hongkongi gazdaság már második éve mutatott bővülést, az előző évhez képest 2,5 %-os GDP-növekedés mellett, amit a következők támogattak: áruk és szolgáltatások külkereskedelme; logisztikai ágazat; építőipar; valamint a pénzügyi ágazat fokozatos fellendülése. A lakossági fogyasztás visszaesett, és a turisztikai költségnek kitett ágazatok továbbra is alulteljesítettek a világjárvány előtti időszakhoz képest. Az infláció mérsékelt (1,7 %), a munkanélküliségi ráta pedig 3,1 % volt az év során. Hongkongra jelentős államháztartási hiány és csökkenő költségvetési tartalék volt jellemző, bár ez utóbbi a becslések szerint még így is 11 havi kormányzati kiadást fedezett. A területen aktív vállalatok száma alapján 2024-ben az EU továbbra is Hongkong legnagyobb nem kínai külföldi üzleti közössége maradt. Emellett az EU az áruk terén a negyedik, míg a szolgáltatások terén a harmadik legnagyobb kereskedelmi partnere volt Hongkongnak úgy, hogy a kereskedelem összértéke 66,7 milliárd EUR-t, az EU kereskedelmi többlete pedig 30 milliárd EUR-t tett ki.

⁷Tweet a végső fellebbviteli bíróság azon döntéséről, amely fenntartja az azonos nemű párok egyenlő lakhatási és öröklési jogait biztosító határozatokat, november 27., elérhető itt: <https://x.com/EUinHKandMO/status/1861701177865637911>.

⁸Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 57. ülészaka, 4. napirendi pont: Általános vita a Tanács figyelmét igénylő emberi jogi helyzetekről, szeptember 24., elérhető itt: https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-geneva/hrc57-item-4-general-debate-human-rights-situations-require-council%E2%80%99s-attention_en?s=62.

⁹EU-nyilatkozat – ENSZ-közgyűlés, 3. bizottság: 71. napirendi pont: Emberi jogok, október 22., elérhető itt: https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-new-york/eu-statement-%E2%80%93-un-general-assembly-3rd-committee-agenda-item-71-human-rights_en.

¹⁰Az Európai Unióval folytatott 39. emberi jogi párbeszédre június 17-én Chongqingban került sor, elérhető a következő internetcímen: https://www.eeas.europa.eu/eeas/china-39th-human-rights-dialogue-european-union-took-place-chongqing_en.

¹¹Az Európai Parlament 2024. április 25-i állásfoglalása az új hongkongi biztonsági törvényről, valamint Andy Li és Joseph John ügyéről, április 25., elérhető itt: <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/deterioration-of-fundamental-freedoms-in/product-details/20230616DPU36462>.

¹²Az Európai Parlament 2024. november 28-i állásfoglalása Hongkongról, nevezetesen Jimmy Lai és a nemzetbiztonsági törvény alapján nemrégiben elítélt 45 aktivista ügyéről, november 28., elérhető itt: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2024-0051_EN.html.

I. Politikai és társadalmi fejlemények

Az alaptörvény 23. cikke: jogalkotás és végrehajtás

A Hongkong alkotmányos dokumentumát jelentő alaptörvény 23. cikke előírja, hogy Hongkong „saját törvényeket fogad el azzal a céllal, hogy megtiltsa a Központi Nép-kormánytal szembeni hazaárulást, elszakadást, izgatást, felforgatást és az államtitkok eltulajdonítását, megtiltsa a külföldi politikai szervezetek vagy szervek számára a politikai tevékenységek folytatását a régióban, és megtiltsa a régió politikai szervezeteinek vagy szerveinek, hogy külföldi politikai szervezetekkel vagy szervekkel kapcsolatot létesítsenek”.

A 23. cikk szerinti jogszabályok törvénybe iktatására irányuló korábbi kísérlet 2003-ban kudarcot vallott. A nemzetbiztonsági törvény bevezetését és a demokráciapárti jogalkotók 2021 óta tartó *de facto* kizárását követően a hongkongi kormány folytatta a nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet befejezésére irányuló munkát. A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet jogalkotási folyamata mindössze 49 nap alatt lezárult. 2024. március 6-án Ding Hszüe-hsziang kínai miniszterelnök-helyettes és egyben a hongkongi és makaói ügyekkel foglalkozó központi vezető csoport vezetője a törvény gyors elfogadását szorgalmazta. Március 7-én a hongkongi kormány bejelentette azon tervét, hogy már másnap benyújtja a törvényjavaslatot első és második olvasatra. A Törvényhozó Tanács szintén gyorsított eljárással vizsgálta a 212 oldalas jogszabálytervezetet. A Törvényhozó Tanácson belül működő, 15 tagú Törvényjavaslatok Bizottsága március 8. és 14. között – hétvégén is – egymást követő üléseket szervezett a 181 szakaszból álló törvényjavaslat megvitatására. Andrew Leung, a Törvényhozó Tanács elnöke eltekintett a törvényjavaslat második és harmadik olvasata előtti 12 napos értesítési időszaktól. A második és harmadik olvasat egy nap alatti lezárása érdekében a jogalkotók egyeztettek, és jogalkotónként öt percben maximalizálták a felszólalási időt. Valamennyi hozzászólás támogatta a törvényjavaslatot. Így a jogszabály 2024. március 19-én került elfogadásra, és március 23-án hatályba is lépett.

A hongkongi kormány felkérésére az EU Hivatala az uniós tagállamok főkonzulátusaival együtt diplomáciai jegyzék útján írásban, illetve a hongkongi hatóságok által a konzuli testület számára szervezett két tájékoztató ülésen szóban is hangot adott a nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet tervezetével kapcsolatos uniós aggályoknak. Az egyeztetési folyamat nem eredményezett lényegi módosításokat a törvénytervezetben, kivéve egy közérdekvédelmi lehetőség beillesztését, válaszul az újságírók által az államtitkok eltulajdonításának büntetése kapcsán megfogalmazott aggályokra.

A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet rögzíti, hogy „az »egy ország, két rendszer« politika legfőbb elvét a nemzeti szuverenitás, a biztonság és a fejlesztési érdekek védelme képezi”. Az alaptörvény 23. cikkének kiegészítéseként a nemzetbiztonság védelméről szóló rendeletben öt új bűncselekmény-kategória kerül bevezetésre, nevezetesen a hazaárulás, a felkelés, az államtitkok eltulajdonítása és kémkedés, a nemzetbiztonságot veszélyeztető szabotázs-tevékenység és a külső beavatkozás. A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet bevezeti a területre a szárazföldi Kína tág „nemzetbiztonság” meghatározását, amely *de facto* szinte korlátlan hatalmat biztosít a végrehajtó hatalom számára e téren.

A nemzetbiztonság védelméről szóló rendeletben foglalt egyéb bűncselekmény-kategóriák már léteztek a hongkongi jogban, az új törvény azonban kibővíti e korábban létező bűncselekmény-kategóriák körét. A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet felváltja a gyarmati korszak izgatási törvényét, és bővíti azon meglévő bűncselekmények körét, amelyek a „Kínai

Népköztársaság alkotmányával létrehozott alapvető államrendszerrel” szembeni „elégedetlenség” szítására irányulnak. A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet szövege egyértelműen rögzíti, hogy – a common law gyakorlatától és a nemzetközi elvektől egyaránt eltérve – a bűncselekmény megállapításához „nem szükséges” bizonyítani az „erőszak szítására” irányuló szándékot. Emellett a bűncselekményért kiszabható legnagyobb büntetés két évről hét év szabadságvesztésre emelkedett. Ha az izgatás cselekménye „külső erővel” való összejátszás útján valósul meg, az ezért kiszabható legnagyobb büntetés immár tíz év szabadságvesztés.

A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet értelmében a „köztisztviselők elégedetlenségének szítása” büntetnének módosítása már a tisztségviselők szélesebb körét öleli fel, beleértve az ombudsman elnökét és az Esélyegyenlőségi Bizottság elnökét is.

A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet úgy rendelkezik továbbá, hogy a nemzetbiztonsággal kapcsolatos bűncselekmények miatt elítéltek csak egyharmad mértékű büntetéselengedésben részesülhetnek, amennyiben a Büntetés-végrehajtási Szolgálatok biztosa úgy ítéli meg, hogy az elengedés „nem ellentétes a nemzetbiztonsági érdekekkel”. Ez a legtöbb esetben hosszabb börtönbüntetést eredményez. Az elengedés eddig megszokott gyakorlat volt a börtönben jó magaviseletet tanúsítók számára. Emellett a nemzetbiztonsággal kapcsolatos bűncselekmények miatt elítéltek további életük során nem indulhatnak többé a kormányzó, a Törvényhozó Tanács, a kerületi tanács és a vidéki képviselők választásain¹³.

Röviddel a nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet hatálybalépését követően a hatóságok visszaható hatállyal a büntetéselengedés szigorúbb rendelkezéseit alkalmazták egy nemzetbiztonsági törvény hatálya alá tartozó lezárt ügyre, ami *de facto* a vádlott hosszabb szabadságvesztéséhez vezetett. Egy 2021-ben a Peking által erőltetett törvény alapján elszakadás miatt elítélt és ötéves börtönbüntetését töltő tüntetőt 2024. február 24-én arról tájékoztatták, hogy március 25-én szabadulhat. A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet hatálybalépésekor azonban az elengedést visszavonták. A fogvatartott bírósági felülvizsgálatot indított a határozat ellen – ez volt az első a nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet esetében –, de kérelmét december 6-án elutasították. A felsőbíróság egyik bírójának véleménye szerint a bíróságok „általában alkalmazkodnak” a végrehajtó hatóságok arra vonatkozó véleményéhez, hogy mi szükséges a nemzetbiztonság védelméhez.

A nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet alapján 2024. május 28-án sorra került első letartóztatások Csou Hang-tung bebörtönzött aktivistát (hongkongi szövetség ügye) és öt másik aktivistát érintették. A hat személyt a közösségi médiában az 1989-es Tienanmen téri erőszakos fellépéshez kapcsolódó bejegyzések közzététele útján elkövetett izgatás büntetével vádolták. 2024. december 31-ig a nemzetbiztonság védelméről szóló rendeletet legalább 15 személy izgatás vádjával történő letartóztatásához alkalmazták. Az új törvény alapján három személyt találtak bűnösnek és ítélték börtönbüntetésre. Noha a nemzetbiztonsági törvény bevezetését követő elnyomó intézkedésekhez képest a nemzetbiztonság védelméről szóló rendelet végrehajtása eddig viszonylag mérsékelt volt, az elítélési kritériumok alacsonyak, a büntetések pedig kemények voltak. A törvény alapján elítéltek egyike azért kapott 14 hónapos börtönbüntetést, mert az általa viselt pólón „lázítónak” minősített tiltakozó jelszó szerepelt.

Az új törvényre hivatkozva 2024. június 12-én, majd 2024. december 24-én a hongkongi biztonságügyi miniszter bevonta 13, „szökésben lévőnek” minősített körözött személy

¹³ Makaón egy hasonló szakasz öt évre korlátozta ezt az időszakot.

útlevelét, továbbá megtiltotta másoknak, hogy pénzügyi kapcsolatokat létesítsenek vagy közös vállalkozásokat alapítsanak a célszemélyekkel, valamint hogy ingatlanokat értékesítsenek vagy adjanak bérbe számukra.

A törvény tovább súlyosbította a nemzetbiztonsági törvény által a hongkongi társadalomra gyakorolt bénító hatást, ideértve az újságírók körében fokozódó öncenzúrát és a civil szervezetek egyre óvatosabb magatartását is. Tudósítóinak biztonságára hivatkozva az USA által finanszírozott Radio Free Asia hírügynökség március 29-én bejelentette hongkongi irodájának bezárását. Március 28-án Hongkong püspöke megerősítette, hogy az új törvény megsértésének elkerülése érdekében a katolikus egyházmegye kénytelen bizonyos vallási gyakorlatokat módosítani.

A nemzetbiztonsági törvény és a kapcsolódó jogszabályok végrehajtása

2024. június 30-án volt a nemzetbiztonsági törvény bevezetésének negyedik évfordulója. 2024. december 31-ig a nemzetbiztonsági törvény és a kapcsolódó szakaszok alapján 316 személyt tartóztattak le, és ezek 95 %-át elítélték.

2024-ben szenteste napján a hongkongi hatóságok körözési listát adtak ki hat külföldön tartózkodó személy, köztük külföldi állampolgárok ellen. A hongkongi nemzetbiztonsági rendőrség fejenként 1 millió HKD (122 000 EUR) nyomravezetői díjat tűzött ki az önkéntes száműzetésben élő aktivisták kézre kerítésére, külföldi országokkal vagy külső szereplőkkel való állítólagos összejátszás, elszakadás és felforgatás miatt. Ez a nemzetbiztonsági törvény újabb területen kívüli végrehajtását jelentette, és az ilyen elfogatóparancsok teljes számát 19-re emelte. December 31-ig a nyomravezetői díjas körözési listákon szereplő egyik személyt sem adták ki Hongkongnak. Az Unió szóvivője az ilyen területen kívüli elfogatóparancsokat elítélő nyilatkozatot tett közzé.

A nyomravezetői díjas körözési lista hatásai továbbgyűrűztek Hongkongban, nyomást gyakorolva az aktivisták családjaira és közvetlen társadalmi környezetére. Január 10-én a nemzetbiztonsági rendőrség kihallgatásra előállította annak a külföldön tartózkodó aktivistának a szüleit és két nővérét, aki 2023. december 14-én került a körözési listára.

A nemzetbiztonsági törvény és a gyarmati korszak izgatási törvénye alapján indított ügyek bírósági eljárásai 2024-ben is folytatódtak, bár jelentős késedelemmel. Sok vádlottat 2021 március közepe óta tartanak őrizetben, némelyikük esetében ismétlődő jelleggel magánelzárást alkalmazva.

Az egyik jogszerű 2020-as előválasztás szervezésében vagy azon való részvételben érintett 47 demokráciapárti jogalkotó és aktivista ellen a nemzetbiztonsági törvény alapján tartott tárgyalás (közismert nevén a Hongkong 47) a legtöbb vádlottat felvonultató nemzetbiztonsági tárgyalás. 2024. május 30-án a felsőbíróság 45 vádlottat talált bűnösnek „felforgatásra irányuló összeesküvés” vádjával, majd november 19-én 4 év 2 hónaptól 10 évig terjedő szabadságvesztésre ítélte őket. A nemzetbiztonsági törvény alapján kiszabható büntetés felső határa életfogytig tartó szabadságvesztés. A Hongkong 47 vádlottjai közül kettőt felmentettek.

A bíróság által felmentett két vádlott egyike esetében az ügyész fellebbezést nyújtott be. A hongkongi kormány ellenállt a Peking-párti keményvonalasok azon felhívásának, hogy a 45 vádlottra még súlyosabb büntetést kell kiszabni. Ítéletével vagy a büntetésével kapcsolatban

14 vádlott nyújtott be fellebbezést. December 31-ig a bíróság nem tűzte ki e fellebbezések tárgyalási időpontját.

A tárgyalás – beleértve az enyhítő körülmények ismertetésére és az ítélethirdetésre szánt üléseket is – összesen 131 napig tartott, meghaladva ezzel az eredetileg tervezett 90 napot. Eközben az ügyben letartóztatott, de vádemelés nélkül maradt nyolc másik demokráciapárti aktivista közül 2024-ben legalább egy továbbra is rendőrségi óvadék hatálya alatt állt, útlevelelhasználati jog nélkül.

A kínai hazafias demokratikus mozgalmak támogatására létrehozott hongkongi szövetség (a továbbiakban: hongkongi szövetség) ellen a nemzetbiztonsági törvény alapján indult ügy 2024-ben lépett tárgyalási szakaszba. 2024. december 31-ig a felsőbíróság 2025 májusára tűzött ki bírósági tárgyalásokat, és 75 napot különített el azok lefolytatására. A mára felosztatott civil társadalmi csoport az 1989-es Tienanmen téri erőszakos fellépés emlékére évente szervezett gyertyás virrasztást. Az ügyész a szövetséget és annak fő tagjait „felforgatásra való uszítással” vádolja. A büntetés felső határa életfogytig tartó szabadságvesztés.

Egy kapcsolódó ügyben a felsőbíróság 2024. március 14-én helybenhagyta Csou és a szövetség két másik tagjának ítéletét és kiszabott büntetését, mivel nem tettek eleget a nemzetbiztonsági rendőrség által kiadott információkérésnek. Július 31-én a végső fellebbviteli bíróság engedélyezte a három vádlott számára a fellebbezést, és a tárgyalást 2025 januárjára tűzte ki.

A Jimmy Lai médiavállalkozó és demokráciapárti aktivista ellen a nemzetbiztonsági törvény alapján izgatás vádjával indított per 2024-ben folytatódott. Lai mellett vádat emeltek a ma már nem létező Apple Daily lap 2022 novemberében magát bűnösnek valló hat volt újságírója, valamint az Apple Daily-hez kapcsolódó három vállalat ellen. Az ügyészség a nemzetbiztonsági törvény alapján két vádpontban („a nemzetbiztonságot veszélyeztető, külföldi országgal vagy külső elemekkel való összejárásra irányuló összeesküvés”), a gyarmati korszak izgatási törvénye alapján pedig egy vádpontban („lázító kiadványok nyomtatására, kiadására, értékesítésére, eladásra kínálására, terjesztésére, bemutatására és/vagy sokszorosítására irányuló összeesküvés”) emelt vádat a brit állampolgár Lai és a többiek ellen. A nemzetbiztonsági törvény szerinti vádpontok miatti büntetés felső határa életfogytig tartó szabadságvesztés. Az eredetileg várhatóan 83 napig tartó tárgyalást kétszer halasztották el: 2022. december 1-jéről először 2023. szeptember 25-re, majd végül 2023. december 18-ra. A tárgyalás december 19-én – 2024 utolsó tárgyalási napján – a 113. napjához érkezett. Lai november 20-án első alkalommal tett személyesen tanúvallomást a bíróságon.

A Stand News ügyében, amelyben a vádemelésre a gyarmati korszak izgatási törvénye alapján került sor, a kerületi bíróság szeptember 26-án 21, illetve 11 hónap szabadságvesztésre ítélte a már felosztatott független médiaorgánum két korábbi főszerkesztőjét. Az egyik szerkesztőnek, akit a tárgyalást megelőzően 349 napig tartottak őrizetben, azonnal börtönbe kellett vonulnia, a másik azonban – egészségi állapotára való tekintettel – szabadon távozhatott. Az elmúlt 72 évben ez az első alkalom, hogy izgatás büntette miatt újságírók ellen hoztak ítéletet és büntetést. Az ítélet súlyosbította az erőszakos fellépés sajtószabadságra gyakorolt bénító hatását, tovább fokozva az újságírók körében már amúgy is elterjedt öncenzúrát.

A nemzetbiztonsági perek lebonyolítása ismételten kétségeket vetett fel a tisztességes eljárást illetően, mind az irányítottan kiválasztott nemzetbiztonsági bírák pártatlansága, mind a bírósági eljárások elhúzódása tekintetében. A Stand News ügyében a tárgyalás várhatóan 20 napig tartott volna, ám végül 57 napig tartott. Az ítélethirdetés időpontját háromszor halasztották el. A vádlottak több mint 300 napos előzetes letartóztatása szintén problémás volt.

Az 1997-es átadás utáni első izgatási perben a fellebbviteli bíróság március 7-én helybenhagyta Tam Tak-csi aktivista ítéletét. A bíróság elutasította az Egyesült Királyság Királyi Államtanácsának azon határozatát, miszerint az izgatás miatti ítéletek esetében minden érintett beszédnek erőszak szítására irányuló szándékot kell tartalmaznia. Augusztus 14-én a végső fellebbviteli bíróság engedélyezte Tam számára, hogy 2025 januárjában megtámadja az ítéletét és a büntetését.

Április 11-én Joseph John portugál állampolgárt és egyesült királyságbeli lakost „elszakadásra való uszítás” miatt öt év börtönbüntetésre ítélték.

A 2019-es tiltakozások során letartóztatott, de még vád alá nem helyezett mintegy 6 000 tüntető közül sokan továbbra is óvadék hatálya alatt várják a rendőrségi nyomozást és az ügyészségi döntéseket. Az ellenük felhozott vádak „határozott” visszavonását sürgető felhívásokra reagálva Paul Lam igazságügyi miniszter egy 2024 októberében adott interjújában kijelentette, hogy ez ellentétes lenne a jogállamiság elvével. Hozzátette, hogy új bizonyítékok is előkerülhetnek, és hogy a múltbeli bűncselekmények esetében nincs határideje a vádemelésnek.

A város első, az ENSZ terrorellenes rendelete alapján indított perében az esküdszék augusztus 29-én egy személyt elítélt, hat másikat pedig felmentett annak kapcsán, hogy állítólag robbanóanyagokat és lőfegyvereket terveztek bevetni a rendőrség ellen a 2019-es tiltakozások során. Hat másik vádlott bűnösnek vallotta magát. A bíróság a hét személyre 5 év 10 hónap és 23 év 10 hónap közötti időtartamú börtönbüntetést szabott ki.

2024. augusztus 12-én Jimmy Lai és hat egykori jogalkotó elvesztette a 2019. augusztus 18-i illegális tüntetésen való „részvétel” miatti ítéletek elleni utolsó fellebbezését. A végső fellebbviteli bíróság elutasította azt az állítást, miszerint a vádemelés túlzott korlátozást jelentene a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságára nézve. Ugyanakkor az ügyész kérését is elutasították, amely a tüntetés „megszervezése” miatti elítélés visszaállítására irányult. Két nappal később az ügyben elnöklő Lord Neuberger, az Egyesült Királyság Legfelsőbb Bíróságának volt elnöke lemondott a tömegtájékoztatók szabadságával foglalkozó kiemelt jogi szakértői testület elnöki tisztségéről, amely tanácsot adott a tömegtájékoztatók szabadságával foglalkozó és tagjai között uniós tagállamokat is felvonultató koalíciónak.

2024-ben a végső fellebbviteli bíróság öt külföldi nem állandó bíróját is lemondott. Bár néhányan személyes okok miatt döntöttek úgy, hogy nem újítják meg kinevezésüket, Lord Sumption nyugalmazott angol bíró – korábban a brit Legfelsőbb Bíróság törvényszéki bíróját – kijelentette, hogy „ez az egykor élénk és politikailag sokszínű közönségnek számító terület lassan totalitárius állammá válik. A jogállamiság alapjaiban sérül minden olyan területen, amelyet a kormány erőteljesen befolyásol.”

A 2024. decemberi állapot szerint a végső fellebbviteli bíróságon hat külföldi nem állandó bíró teljesített szolgálatot.

Összegzésként elmondható, hogy a nemzetbiztonság szempontjából releváns ügyekben a hongkongi **jogállamiság** 2024-ben továbbra is komoly nyomás alatt állt. A World Justice Project által összeállított és 2024. október 23-án közzétett éves jogállamisági indexnek „a kormányzati hatalom korlátai” alindexében Hongkong három helyet csúszott vissza, és a 2023. évi helyezésével szemben a 62. helyre került a 142 országot és területet tartalmazó listán. Az „alapvető jogok” alindexében Hongkong szintén a 62. helyen, azaz 2023-hoz képest négy hellyel lejjebb végzett¹⁴. Ugyanakkor a kereskedelmi és magánjogot nagyrészt továbbra sem befolyásolta a hongkongi jogi környezetben bekövetkezett autoriter fordulat.

2024-ben továbbra is **hangsúlyos szerepet kapott a „nemzetbiztonság” témájának a különleges közigazgatási terület kormányzásába való integrálása**, különösen az oktatás és a közszolgálat területén. Június 7-én a hongkongi közszolgálati hivatal új közszolgálati törvénykönyvet hirdetett ki, amelyben „az alkotmányos rend és a nemzetbiztonság fenntartása” a különleges közigazgatási terület 173 000 köztisztviselőjének egyik legfontosabb alapértékeként szerepel. Augusztus 6-án megnyílt a nemzetbiztonsági kiállítási galéria, amely a 2019-es tüntetéseket „színes forradalomnak” nevezi. A közszolgálati hivatal azt szorgalmazta, hogy az összes kormányzati alkalmazott 2026 végéig legalább egyszer keresse fel a galériát.

November 18-án a kormány ünnepélyes keretek között indította el a kerületi oktatók nemzetbiztonsági képzési programját, amelynek első csoportjában 120 nemzetbiztonsági „oktató” vesz részt. A kormány bejelentette, hogy 2025-re legalább 2 600 kerületi oktató képzése várható, és közülük mindenkinek évente legalább 30 ember számára kell közvetítenie a nemzetbiztonsági üzeneteket. A hongkongi kormány becslése szerint évente több mint 78 000 ember kap majd üzeneteket a nemzetbiztonság megőrzéséről.

Az oktatási hivatal 2024-ben ismételten hangsúlyozta a nemzetbiztonsági oktatás fontosságát. A június 25-én közzétett jelentések közül az iskolai felügyelők bíráltak egy közepesen súlyos tanulási fogyatékossgal élő gyermekeket befogadó iskolát, amiért nem tanítják a kínai alkotmányt és nem „átfogóan hajtják végre” a nemzetbiztonsági oktatást.

A kormány emellett nagyobb ellenőrzést gyakorolt a szociális munkát végzők felett. 2024. július 3-án a Törvényhozó Tanács elfogadta a szociális munkások nyilvántartásba vételéről szóló rendelet módosítását, amelynek értelmében a kormány által kinevezett személyek többséget kaptak a szociális munkásokat engedélyező városi testületben. A törvény arra is felhatalmazta a testületet, hogy véglegesen eltiltsa munkájuktól a nemzetbiztonsági bűncselekmények miatt elítélt szociális munkásokat.

Júliusban a rendőrség tudatta, hogy a nemzetbiztonsági forróvonalon több mint 750 000 bejelentés érkezett, és hogy ezek mintegy 10–20 %-át tudták tovább vizsgálni. Decemberben a rendőrség külön jelezte, hogy a biztonság javítása érdekében az év során 612 megfigyelő kamerát telepített a városban. A cél az volt, hogy 2025 végéig további 1 300 készüléket telepítsenek.

2024-ben tovább szűkült a **politikai ellenzéki és pluralista hangok mozgástere** Hongkongban.

November 13-án Lo Kin-hei, a Demokrata Párt elnöke jelezte, hogy több pártvezető, valamint azok családtagjai és vállalkozásai névtelen fenyegető telefonhívásokat és e-maileket kaptak,

¹⁴ <https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/global>.

amelyekben „Kína- és Hongkong-ellenesnek” nevezték, és politikai tevékenységük miatt esetleges börtönbüntetéssel fenyegették őket.

November 19-én a Ta Kung Pao és a Wen Wei Po újság teljes oldalas cikkeket közölt, a „Hong Kong 47” ügyben elítéltek közül kilencet kiemelve, azzal vádolva őket, hogy jelenleg vagy korábban kapcsolatban álltak a politikai csoporttal. A Demokrata Párt – egykor Hong Kong legnagyobb demokráciapárti politikai csoportja – továbbra is nehézségekkel küzdött az adománygyűjtő rendezvények szervezését illetően.

A korábban Hongkong második legnagyobb politikai ellenzéki csoportjának számító Polgári Pártot március 27-én törölték a hongkongi cégnyilvántartásból; a csoport 2023 májusában szavazott a saját feloszlatásáról.

Hongkong külkapcsolatai

Hongkong külkapcsolatait 2024-ben a délkelet-ázsiai, közel-keleti és más feltörekvő piacok országaival való kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok diverzifikálására irányuló erőfeszítések jellemezték. Júliusban a kormányzó egy delegáció élén hatnapos látogatást tett Laoszba, Kambodzsába és Vietnámba. Eddig a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) hét tagállamát kereste fel – Brunei, a Fülöp-szigetek és Mianmar kivételével. Novemberben hét napra Peruba utazott, ahol részt vett az Ázsiai és Csendes-óceáni Gazdasági Együttműködés gazdasági vezetőinek találkozáján. Hongkong 2024-ben szabadkereskedelmi megállapodást (FTA) kötött Peruval.

Starry Lee – jelenleg a város egyetlen küldöttje a Nemzeti Népi Kongresszus Állandó Bizottságában – szeptemberi javaslata szerint a különleges közigazgatási terület nemzetközivé válási folyamatának mostantól az „Egy övezet, egy út kezdeményezés” országaira, az ASEAN-ra és a Közel-Keletre kell fókuszálnia, miután hosszú ideig Európára és az USA-ra összpontosított.

Folytatódott a Hongkongból való kivándorlás. 2024-ben az Egyesült Királyság Belügyminisztériuma jelezte, hogy 2024. szeptember 30-ig 32 429 brit állampolgári (tengerentúli) vízumkérelmet fogadott be. Az Egyesült Királysághoz összesen mintegy 224 204 kérelem érkezett hongkongi állampolgároktól a különleges vízumrendszer keretében, amely utat nyithat számukra a brit állampolgársághoz. A program keretében mintegy 158 000 személy érkezett az Egyesült Királyságba. Kanada és Ausztrália további vízumkérelmeket kapott a hongkongi lakosokra vonatkozó egyedi bevándorlási programok keretében. Hongkong népessége a kivándorlás ellenére 7,5 millió fő maradt, főként a szárazföldi Kínából érkezőknek köszönhetően.

Július 10-én az Egyesült Államok elnöke azzal az indokkal hosszabbította meg Hongkong „nemzeti vészhelyzet” státuszát, hogy a különleges közigazgatási terület helyzete veszélyt jelent az Egyesült Államok „nemzetbiztonságára, külpolitikájára és gazdaságára”. A végrehajtási rendelet értelmében a különleges közigazgatási terület már nem részesülhet az amerikai törvények által korábban biztosított különleges gazdasági elbánásban. A „Hong Kong 47” ügyben született ítéletre reagálva november 19-én az Egyesült Államok új vízumkorlátozások bevezetését jelentette be a hongkongi tisztviselőkkel szemben.

Jogok, szabadságok és esélyegyenlőség

Január 23-án került sor az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa egyetemes időszakos felülvizsgálati munkacsoportjának Kínával foglalkozó ülésére, amely Hongkongra is kiterjedt. Az ülés előtt legalább hét ország nyújtott be 13 beadványt Hongkonggal kapcsolatban, ami rekordszámú tájékoztatáskérést jelent. Az ülés során 18 ország, köztük Dánia, Németország, Írország és Franciaország aggodalmát fejezte ki a területen fennálló polgári jogokkal kapcsolatban, az USA és az Egyesült Királyság pedig a nemzetbiztonsági törvény visszavonására sürgette a hongkongi hatóságokat.

2024. május 31-én az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa közzétette Kína véleményét a következtetésekről és ajánlásokról. A 20 ország által Hongkonggal kapcsolatban benyújtott 23 emberi jogi ajánlás közül Kína 14-et elutasított. Az elutasított ajánlások között voltak Belgium, Csehország, Dánia, Luxemburg, Hollandia és Ausztria ajánlásai. Kína elutasította a hongkongi nemzetbiztonsági törvénnyel kapcsolatos valamennyi ajánlást, és azokat „hamis információkon” alapulónak minősítette. Kína ugyanakkor kijelentette, hogy „elfogadta és már végrehajtotta” Németország (a jogállamiság, a civil társadalom és a politikai jogok teljes körű tiszteletben tartásának helyreállítása Hongkongban), Franciaország (a véleménynyilvánítás és az egyesülés szabadságának garantálása, az internetet útján és Hongkongban is) és Litvánia (minden polgár véleménynyilvánítási és véleményalkotási jogának garantálása, megtorlástól és cenzúrától való félelem nélkül minden régióban, ideértve Hongkongot, Tibetet és másokat is) ajánlásait.

Július 4-én az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának plenáris ülése megvitatta és elfogadta a Kínáról szóló felülvizsgálati jelentést.

2024-ben az ENSZ szakértői két alkalommal jelezték az alapvető jogok hongkongi helyzetével kapcsolatos aggodalmukat Kína genfi állandó képviselője felé.

Január 25-én az ENSZ kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni küzdelemmel foglalkozó különleges előadója „aggodalmát” fejezte ki amiatt, hogy Andy Li – a vád kulcsfontosságú tanúja Jimmy Lai nemzetbiztonsági tárgyalásán – „kínzásnak és/vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek volt kitéve” a szárazföldi Kína egyik börtönében, „így kényszerítve őt annak beismerésére, hogy Jimmy Lai úrral összeesküdött külföldi szervezetekkel való összejátszásra”¹⁵.

2024. március 22-én az ENSZ különleges előadói nyilatkozatot adtak ki a következőkről: i. a véleménynyilvánítás és a véleménynyilvánítás szabadságához való jog előmozdítása és védelme, ii. az oktatáshoz való jog, iii. a békés gyülekezés és az egyesülés szabadságához való jog, iv. az emberijog-védők helyzete, v. a bírák és ügyvédek függetlensége, és vi. az emberi jogok és alapvető szabadságok előmozdítása és védelme a terrorizmus elleni küzdelem során. A nyilatkozat szerint a 23. cikk szerinti jogszabályok „számos olyan intézkedést tartalmaznak, amelyek jelentősen és indokolatlanul korlátoznák az emberi jogok és alapvető szabadságok gyakorlását, továbbá összeegyeztethetetlenek az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával, valamint a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával”¹⁶.

Az elmúlt évben folytatódott Hongkong visszaesése az emberi jogokkal kapcsolatos globális rangsorolásokban. A Cato Intézet és a Fraser Intézet által összeállított 2024. évi Human Freedom Index szerint Hongkong a 2023. évi 46. helyről az 50. helyre csúszott vissza a 165-

¹⁵ <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=28734>.

¹⁶ <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=28893>.

ös listán¹⁷. A Freedom House nevű nem kormányzati szervezet jelentése szerint Hongkong 2024-ben „részben szabad” terület volt, 100-ból 41 pontot ért el, ami majdnem megegyezik 2023-as helyzettel amikor Hongkong a 100-as listán a 42. helyen állt¹⁸.

A sajtószabadság helyzete tovább romlott. A Riporterek Határok Nélkül nevű szervezet által összeállított és május 3-án közzétett sajtószabadság-ranglistán Hongkong a 180 ország és régió között a 135. helyen állt¹⁹. A Hongkongi Újságírók Szövetsége (HKJA) által összeállított és 2024. augusztus 20-án közzétett sajtószabadság-index szerint 2023-ban a nagyközönség és az újságírók egyaránt érzékelték a sajtószabadság csökkenését Hongkongban²⁰.

A HKJA az év során különös nyomásnak volt kitéve. 2024. január 25-én a szakszervezet jelezte, hogy a Belügyminisztérium Adóügyi Hivatala (hongkongi adóhatóság) a HKJA 2017–2018-as beszámolója felülvizsgálatának részeként 400 000 HKD (45 000 EUR) nyereségadót követelt. A hatóságok arra kérték a HKJA-t, hogy nyújtsa be a 2017/2018 és 2022/2023 közötti hat évre vonatkozó nyereségadó-bevallásait. A HKJA kifogást nyújtott be az értékelés ellen. Áprilisban a HKJA által szervezett jótékonysági koncertet „ellenállhatatlan erők” miatt online formában kellett megtartani. Májusban a HKJA korábbi elnöke úgy döntött, hogy nem indul újra a választásokon, mert „ha továbbra is tisztséget viselek, a szövetség támadásoknak lehet kitéve”. Június 21-én, egy nappal az éves közgyűlés előtt, a HKJA-nak arra kellett kérnie tagjait, hogy ne vegyék figyelembe azt a névtelen WhatsApp-üzenetet, amely „biztonsági okokból” óva intette őket a részvételtől.

Szeptember 13-án a HKJA jelezte, hogy június és augusztus között „újságírók tucatjai, családtagjaik vagy családtagjaik munkáltatói, valamint szomszédaik és ismerőseik zaklatásnak és megfélemlítésnek voltak kitéve az online térben és azon kívül egyaránt”. Egy esetben az újságíró főbérloje és ingatlanügynöke névtelen leveleket kapott, amelyek „elképzeltetlen következményekkel” és „járulékos károkkal” fenyegettek arra az esetre, ha a bérlojt nem költöztetik el az ingatlanból és a kerületből. A helyzet normalizálódott, miután a HKJA elnöke jelentette az esetet a rendőrségnek. Egyes újságírók zaklatása azonban az év vége felé újra elkezdődött.

2024. szeptember 24-én a felsőbbíróság tárgyalta a HKJA által azon új szabály kapcsán indított bírósági felülvizsgálati ügyet, amely korlátozta az újságírók hozzáférését a Közlekedési Hivatal által kezelt nyilvános adatbázishoz. A szakszervezet megkérdőjelezte az új szabálynak a sajtószabadság elvével való összhangját. December 31-ig nem született ítélet.

A 23. cikk szerinti jogszabály elfogadását követően a Wall Street Journal 2024. május 2-án bejelentette döntését, miszerint az ázsiai székhelyét Hongkongból Szingapúrba helyezi át. Júliusban a Wall Street Journal elbocsátott egy tudósítót, miután megválasztották a HKJA elnökévé.

A híradások során a helyi média gyakran igazodott a hongkongi kormány hivatalos álláspontjához. A többségi média például kerülte William Lai „Tajvan elnökének” nevezését, ehelyett úgy hivatkozott rá, mint „tajvani vezető” vagy „tajvani Lai”. Ez eltér a négy évvel ezelőtti gyakorlattól, amikor a többségi média Tsai Ing-wen akkori elnököt még „Tajvan elnökének” nevezte.

¹⁷ <https://www.cato.org/human-freedom-index/2024>.

¹⁸ <https://freedomhouse.org/country/hong-kong/freedom-world/2024>.

¹⁹ <https://rsf.org/en/index>.

²⁰ <https://hkja.org.hk/en/press-release/press-freedom-in-hong-kong-at-11-year-low-according-to-media-survey-amid-fears-over-article-23-national-security-law/>.

A hongkongi hatóságok továbbra is bevándorlási szabályokkal tiltották a kedvezőtlennek tartott újságíróknak és a sajtószabadság aktivistáinak a különleges közigazgatási területre való belépést ²¹. 2024. április 10-én a Riporterek Határok Nélkül lengyel állampolgárságú képviselőjét hat órára őrizetbe vették, és megtagadták tőle a belépést Hongkongba, ahol a Jimmy Lai médiavállalkozó elleni tárgyalást tervezte figyelemmel kísélni. Augusztusban megtagadták a munkavállalási vízum kiadását a Bloomberg szárazföldi Kínában dolgozó újságírójától, aki Hongkongba kívánt költözni. Szeptember 14-én egy francia fotóriportert nem engedtek be Hongkongba, valószínűleg a bebörtönzött Jimmy Lai-ról az Associated Press számára készített fotója miatt.

2024-ben még mindig eltűntként kezelték a South China Morning Post kínai védelmi politikára és diplomáciára szakosodott tudósítóját, miután 2023 októberében beszámolt a pekingi Hsziangsan fórumról.

Pozitívabb hír, hogy szeptember 4-én a fellebbviteli bíróság helyt adott egy alsóbb fokú bírósági döntésnek, amely elutasította a Kommunikációs Hatóság által az RTHK (hongkongi állami műsorszolgáltató) „Headliner” című, mára már megszűnt szatirikus műsora ellen kiadott figyelmeztetés visszaállítását.

2024-ben a véleménynyilvánítás szabadsága is további nyomás alá került. Május 15-től a YouTube blokkolta a „Glory to Hong Kong” című tiltakozó himnuszhoz kapcsolódó 32 videó helyi elérését. A döntés azután született, hogy a felsőbb bíróság bírói végzést adott a kormánynak a dal betiltására, amelyet a hatóságok szerint nemzetbiztonsági bűncselekmények – például elszakadás vagy izgatás – mások általi elkövetésére való „felbujtás céljára használtak”.

2024-ben tovább szűkült a kritikus művészek és független kulturális intézmények mozgástere.

A művészek, köztük a demokráciapárti filmrendezők támogatáscsökkentéssel és politikai nyomással szembesülnek. 2024. október 24-én a Ying e Chi független filmes szervezet bejelentette feloszlását, egyik alapítója pedig Tajvan „viszonylag szabadabb környezetére” hivatkozva augusztusban Tajvanba költözött, hogy ott indítsa újra az intézményt. Az intézmény vitatott politikai dokumentumfilmek, köztük a díjnyertes „Lost in the Fumes” című film terjesztését végezte. December 17-én a Hongkongi Színtársulatok Szövetsége bejelentette, hogy a hongkongi kormány Szabadidős és Kulturális Szolgáltatások Hivatala immár második éve nem biztosít helyszínt a 2025 áprilisára tervezett éves színházi díjátadó ünnepséghez. Ugyanezen a napon a Hongkongi Színtársulatok Szövetsége azt is közölte, hogy a hongkongi kormány Művészeti Fejlesztési Tanácsa immár második éve nem nyújt pénzügyi támogatást az ünnepséghez. A két évvel ezelőtti dokumentumokból kiderült, hogy a Tanács nem volt elégedett azzal, hogy az előző években egy független újságírót és egy szatirikus karikaturistát kértek fel a díjak átadására.

2024-ben több alkalommal is az utolsó pillanatban mondták le a demokráciapárti mozgalommal szimpatizáló előadóművészek koncertjeit. December 4-én például a hongkongi fesztiválzenekar bejelentette, hogy a december 8-ra tervezett előadását a Tsuen Wan Town

²¹ Az elmúlt év során a hongkongi kormány aktivisták esetében is megtagadta a beutazást. Június 27-én egy japán aktivistát nem engedtek be. Szeptember 8-án egy német aktivistától tagadták meg a belépést. Közvetlenül a Hongkongba való belépése előtt a német aktivista a szárazföldi Kínában járt. Az aktivista a kínai régió önrendelkezését szorgalmazó Tibet Initiative Deutschland szervezetnek dolgozott, és társalapítója volt a demokratikus, szabad Hongkongért munkálkodó Freiheit für Hongkong nevű nem kormányzati szervezetnek.

Hallban végzett „sürgősségi ellenőrzési és javítási munkálatok” miatt törölni kellett. Február 5-én pedig ettől függetlenül törölték a február 21. és március 2. közötti időszakra tervezett „Az anarchista véletlen halála” című előadást. Január 30-án a „Fire Makes Us Human” színházi társulat elvesztette a február 2. és 4. között tervezett előadásaihoz egy iskolától kért helyszíneket. A társulat alapítója elmondta, hogy az iskola az Oktatási Hivatal „Nemzetbiztonság: iskolákra vonatkozó konkrét intézkedések” című iránymutatására hivatkozva hozta meg döntését. Az alapító közölte, hogy „nem megfelelő észrevételek” internetes közlésével vádolták meg. A csoport később bejelentette, hogy felfüggeszti működését.

Március 31-én a hatóságok állandó nyomására hivatkozva bezárt a Mount Zero független könyvesbolt. Augusztus 20-án egy másik könyvesbolt, a Mellow Out is bezárt.

Nem volt arra utaló jel, hogy helyreállt volna a békés tüntetésekhez való a gyülekezési szabadság. Bár 2024-ben alkalmanként voltak ugyan kisebb tüntetések a kormányközpont előtt, nagyobb tüntetésekre nem került sor. Kiemelendő, hogy Hongkong kormányzója októberben elutasította egy volt közlekedési és lakásügyi miniszter azon felhívását, hogy a kormány engedélyezze a békés tüntetést és a gyülekezést a különleges közigazgatási területől kialakult negatív kép megfordítása érdekében.

A Peking-párti Hongkongi Szakszervezetek Szövetsége és a Peking-párti Hongkongi és Kowlooni Szakszervezetek Szövetsége 2024-ben külön-külön megerősítette, hogy már második éve nem szerveznek tüntetéseket a május 1-jei munka ünnepére. Ettől függetlenül a hongkongi politikai fejleményekkel kapcsolatos uniós nyilatkozatokat bíráló Peking-párti csoportok szervezésében négy tüntetésre került sor a hongkongi EU Hivatal előtt.

2024-ben már ötödik éve maradt el június 4-én az 1989-es Tienanmen téri erőszakos fellépésre emlékező, korábban nagyszabású gyertyás virrasztás, amelyet eredetileg a hazafias demokratikus mozgalmak támogatására létrehozott hongkongi szövetség civil társadalmi csoportja szervezett. A helyi média részletesen beszámolt arról, hogy az EU Hivatalának és az uniós tagállamok konzulátusainak képviselői június 4-én este megjelentek a Victoria Parkban. Az emlékezés jeléül ezen a napon az EU Hivatala ismét gyertyákat helyezett el irodájának ablakaiban. Aznap a rendőrség négy, 23 és 69 év közötti személyt tartóztatott le, majd engedett el óvadék ellenében.

2024-ben továbbra is nyomás nehezedett az egyesülési szabadságra. Július 23-án a Hongkongi Keresztény Intézet arra hivatkozva jelentette be feloszlását, hogy a jelenlegi környezet megnehezíti „szabad” küldetésének a megvalósítását. A csoport korábban a mára feloszlott Civil Emberi Jogi Front és a hongkongi szövetség tagja volt.

A város még aktív, jogalapú **civil társadalmi csoportjaira** továbbra is nyomás nehezedik. A civil társadalmi szereplők ellen széles körben folyt a HKJA által leírt gyakorlatokhoz hasonló intézményi és névtelen zaklatás. Ez a fajta zaklatás más kormányzati szerveket is érintett, például az adóhatóságot vagy a tűzvédelmi hatóságokat. 2024-ben további aggodalomra adott okot, hogy egyes nem kormányzati szervezetek számára megszűnt a köz- és magánfinanszírozás. Mindazonáltal a város továbbra is aktív civil társadalmi szereplői figyelemreméltó rugalmassággal keresték a megmaradt térben való mozgás és a tér lehetősége szerinti bővítésének módjait.

A fogvatartottak jogainak kérdése továbbra is aggodalomra adott okot. Csou Hang-tung, az őrizetben lévő demokráciapárti aktivista és a hongkongi szövetség tagja esetében 2024-ben többször is magánelzárást alkalmaztak.

Januárban a Pik Uk büntetés-végrehajtási intézet egyik őre és négy fogvatartott ellen emeltek vádat egy 18 éves, nem politikai fogvatartott „szándékos megsebesítése” miatt. A jelentések értelmében a büntetés-végrehajtási szolgálat tisztje anális sérülést és végbélperforációt okozott. Júniusban ugyanebben az ügyben egy nyugalmazott tisztet vádoltak meg azzal, hogy nem jelezte a támadást.

A békebírói látogatások 2024 szeptemberében közzétett 2023. évi jelentése szerint a békebírók – azaz a főként különböző büntetés-végrehajtási intézmények látogatása és ezzel a fogvatartotti jogok érvényesülésének biztosítása céljából kinevezett közösségi vezetők – 71 panaszt kaptak és kezeltek, ami 69 %-os növekedést jelent az előző évhez képest.

A tudományos élet szabadságára ugyancsak további nyomás nehezedett. Általánossá vált az öncenzúra, különösen a társadalom- és bölcsészettudományok terén. A tudományos élet kritikus hangjai háttérbe szorultak. A *We Can't Write the Truth Anymore: Academic Freedom in Hong Kong Under the National Security Law* (Nem írhatjuk meg többé az igazságot: a tudományos élet szabadsága Hongkongban a nemzetbiztonsági törvény bevezetése után) címmel szeptember 24-én közzétett 80 oldalas tanulmányában két amerikai székhelyű emberi jogi szervezet – a Human Rights Watch és a Hong Kong Democracy Council – azt állította, hogy a város nemzetbiztonsági jogszabályai átfogóan befolyásolják az egyetemi életet. 2024-ben a hongkongi egyetemeken több társadalomtudományi tanszéket vontak össze a „politikatudomány” térnyerése érdekében. Augusztusban a Hongkongi Kínai Egyetem átszervezte 54 éves kormányzati és közigazgatási tanszékét: egyetlen programot alakított ki belőle, majd beolvasztotta az új Kormányzási és Politikatudományi Iskolába. A Hongkongi Városi Egyetem is változtatásokat végzett, ennek során a Közpolitika és politikatudomány című alapképzési program új neve Közügyek és igazgatás lett.

2024-ben folytatódtak az előrelépés reményteli jelei az LMBTI+-személyek hongkongi jogainak terén. 2023 szeptemberében a végső fellebbviteli bíróság alkotmányellenesnek minősítette Hongkong szexuális irányultságon alapuló diszkriminatív lakhatási politikáját és öröklési törvényeit, ami újabb mérföldkő a hongkongi LMBTI+-személyek jogai szempontjából. Annak ellenére, hogy egy Peking-párti jogalkotó a döntés megsemmisítésére Peking felkérését javasolta, az Igazságügyi Hivatal december 6-án megerősítette, hogy „a jogvitákat helyben kell rendezni”.

Április 29-én Henry Tse transznemű aktivista új személyazonosító igazolványt kapott azt követően, hogy a városvezetés ellen indított hétéves pereskedés után sikeresen frissítette nemi bejegyzését.

2023 szeptemberében a végső fellebbviteli bíróság kimondta, hogy a kormány az elkövetkező két éven belül köteles alternatív keretrendszerrel biztosítani az azonos neműek közötti élettársi kapcsolatok védelmére. 2024 májusában az alkotmányos és anyaországi ügyek minisztere elismerte, hogy a hatóságok már tanulmányozzák ezt a „komplex” kérdést. Eközben egy június 18-án megjelent sajtójelentésből kiderült, hogy az Alkotmányos és Anyaországi Ügyek Irodája felére csökkentette a szexuális kisebbségeket támogató civil szervezeteknek az esélyegyenlőségi (szexuális irányultság) támogatási program keretében nyújtott támogatását.

A **vallásszabadság** 2024-ben továbbra is nagyrészt védett maradt, bár vannak jelei annak, hogy e téren a politika még jobban igazodik a politikai elvárásokhoz. A 2024. január 30-án *Hostile Takeover: The CCP (China Communist Party) and Hong Kong's Religious Communities* (Ellenséges átvétel: a KKP [Kínai Kommunista Párt] és Hongkong vallási közösségei) címmel közzölt jelentésében a Hongkongi Szabadságért Bizottság Alapítvány elismerte, hogy „a vallási üldöztetés Hongkongban nem olyan súlyos, mint a szárazföldi Kínában”. Ugyanakkor a különleges közigazgatási terület vallási vezetői nyomás alá kerültek, hogy támogassák a Kommunista Párt prioritásait, köztük a nemzetbiztonsági intézkedések elfogadását. A nemzeti ünnepen, azaz október 1-jén egy anglikán templom immár második éve tűzte ki a nemzeti zászlót, bírálatokat váltva ki ezzel a hívek körében.

A **menedékkérőket** illetően a biztonságügyi miniszter november 5-én közölte a hongkongi kormány azon célját, hogy „a visszaküldés tilalmára megalapozatlanul hivatkozó kérelmezők” közül évente legalább 1 320 személyt fog hazatelepíteni. A menedékkérők helyzete Hongkongban továbbra is bizonytalan, mivel Hongkong nem írta alá sem az 1951. évi genfi egyezményt, sem a menekültek jogállásáról szóló 1967-es jegyzőkönyvet. 2024-ben nyomás alá kerültek a menedékkérőket támogató civil szervezetek.

A **munkavállalói jogok** terén a munkaügyi tanácsadó testület 2024-ben megegyezett arról, hogy az új „folyamatos szerződéses” foglalkoztatás küszöbértékét négy héten belül 68 órára állítják be, hogy több munkavállaló részesülhessen a törvényben előírt juttatásokban²². A munkaügyi szervezetek szerint évente jelentősen emelkedik a munkahelyi balesetek száma, főként a logisztikai és raktározási ágazatban. Az ipari balesetek áldozatainak jogaival foglalkozó szövetség jelentése szerint a 2024. évi 25 incidensben 19 haláleset és 6 súlyos sérülés történt, szemben az ezen ágazatokban 2023-ban bekövetkezett mindössze 5 balesettel.

Hongkong 400 000 migráns háztartási alkalmazottja továbbra is kiszolgáltatott csoportot jelent annak ellenére, hogy (nemzetközi mércével) viszonylag fejlett jogi keret szabályozza helyzetüket, valamint továbbra is hozzáférnek az igazságszolgáltatáshoz és orvosi ellátáshoz. A Hongkongi Ázsiai Háztartási Alkalmazottak Szakszervezeteinek Szövetsége jelezte, hogy 2024-ben 13 esetben foglalkozott olyan külföldi háztartási alkalmazottakkal, akiknek a rájuk gyakorolt nyomás miatt betegségük ellenére is dolgozniuk kellett. Egy esetben egy filippínó háztartási alkalmazottat a munkaadója arra kényszerített, hogy ne vegyen részt kemoterápiás kezelésen.

A hongkongi hatóságok 2021 – a hivatalos szegénységi küszöb megállapításának utolsó éve – óta nem tettek közzé hivatalos adatokat a szegénységi küszöb alatt élők arányáról. A kormányzó 2024 októberében elmondott politikai beszéde szerint 2024-ben Hongkongban körülbelül 110 000 háztartás élt felosztott lakóingatlanokban. Az ilyen lakhatást szabályozó és a bérlők életkörülményeit javító jogszabályokat legkorábban 2025-ben terjeszthetik elő.

II. Gazdasági fejlemények

Hongkong önálló hatáskört gyakorol a kereskedelmi megállapodások végrehajtása terén, és a szárazföldi Kínától függetlenül határozza meg monetáris politikáját. 2024-ben Hongkong továbbra is a szárazföldi Kínától elkülönült joghatóság maradt, különösen a gazdaságpolitikai kérdésekben. Tőkekorlátozásoktól mentes külön valutát, valamint külön szabályozási struktúrákat tartott fenn a területen működő vállalatok felügyelete céljából. A kormány

²² A módosító törvényjavaslatot 2025 első felében terjesztik elő.

prioritásai az év során a következők voltak: i. kapcsolatépítés a világgal, beleértve a közel-keleti és ázsiai piacokat; ii. képzett munkaerő és vállalatok vonzása Hongkongba; iii. a gazdaság és az innováció támogatása; iv. a gazdasági integráció folytatása a szárazföldi Kínával.

Az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája által kiadott 2024-es globális beruházási jelentés alapján Hongkong 2023-ban a **világ negyedik legnagyobb közvetlen külföldi tőkebefektetési (FDI) célpontja volt**²³. A hongkongi kormány által a külföldi vállalatokról készített legutóbbi felmérés azt mutatja, hogy 2024-ben nőtt a területen működő külföldi vállalatok száma, meghaladva a Covid19 előtti szintet, és az EU továbbra is a legnagyobb nem kínai üzleti közösség Hongkongban. Az Európai Unió üzleti jelenléte jelentős növekedést mutatott: a Hongkongban működő cégek száma 2024-ben 5,9 %-kal nőtt az előző évhez képest, ami 2019-hez viszonyítva 2,3 %-os emelkedést jelent. 2024-ben legalább 1 640 uniós vállalat működött Hongkongban. Ezen uniós vállalatok fele használja a várost regionális központként vagy regionális irodaként, ami 9,8 %-os csökkenést jelent 2019-hez képest.

A hongkongi gazdaságot a (GDP 94 %-át kitevő) **szolgáltatások uralják**, ideértve a pénzügyi szolgáltatásokat és a logisztikát, míg a feldolgozóipar csupán a GDP töredékét (1 %) adja. Hongkong a világ egyik legnagyobb **kereskedelmi gazdasága** (hetedik helyen áll a WTO 2023. évi, a szerkesztés időpontjában elérhető legfrissebb adatokat tartalmazó világkereskedelmi statisztikai áttekintésében²⁴). Az árukereskedelem – nagyrészt újrakivitel – a GDP mintegy 299 %-át teszi ki, ami a gazdaság kereskedelemre való nyitottságát jelzi²⁵.

Hongkong **népessége** 2024 közepére elérte a 7,53 milliót, ami 2023 végéhez képest 0,1 %-os, a közvetlenül a Covid19-világjárvány előtt (2019 vége) elért szinthez képest pedig 0,2 %-os növekedést jelent. A világjárvány idején mintegy 170 000 lakos hagyta el Hongkongot²⁶.

Hongkong gazdasága 2024-ben már második éve mutatott bővülést, 2,5 %-os éves GDP-növekedéssel²⁷, a 2023-as 3,2 %-os növekedés után. A növekedési ütem a kormány (2024 februárjában közzétett) 2024–2025-ös költségvetésében előrejelzett 2,5–3,5 %-os teljes évi GDP-növekedés alsó tartományában volt. A gazdasági növekedést a következő tényezők támogatták: (i) az áruk és szolgáltatások külkereskedelmének, a logisztikai ágazatnak és az építőiparnak a bővülése; valamint (ii) a pénzügyi ágazat fokozatos fellendülése az év során. A lakossági fogyasztás visszaesett, és a turisztikai költségnek kitett ágazatok továbbra is alulteljesítenek a világjárvány előtti időszakhoz képest.

²³ Az UNCTAD honlapja:

<https://unctad.org/publication/world-investment-report-2024>.

²⁴ 2023. évi világkereskedelmi statisztikai áttekintés, Kereskedelmi Világszervezet

https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wtsr_2023_e.htm.

²⁵ A teljes külkereskedelem GDP-hez viszonyított aránya, Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala GDP- és külkereskedelmi statisztikáinak (2024 első kilenc hónapja) felhasználásával kiszámítva.

<https://www.censtatd.gov.hk/en/scode250.html>.

<https://www.censtatd.gov.hk/en/scode230.html>.

²⁶ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala:

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=110-01001.

²⁷ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

https://www.news.gov.hk/eng/2025/02/20250203/20250203_163405_486.html.

2024-ben mérsékelt maradt az infláció, a fogyasztói árindex pedig az év során 1,7 %-os emelkedést mutatott²⁸. **A munkanélküliségi ráta** 2024 egészére nézve 3,1 % volt, ami enyhe növekedés a 2023-as 2,9 %-hoz képest²⁹.

Az év során fellendült a hongkongi GDP mintegy 19 %-át kitevő **kereskedelmi és logisztikai ágazat**. Az import- és exporttevékenységből származó GDP 2024 első 9 hónapjában az előző évhez képest 2,6 %-kal nőtt³⁰ (miután a teljes 2023-as év 4,4 %-os csökkenést hozott), és Hongkong külkereskedelmi áruforgalmának értéke az év során³¹ 7,3 %-kal, 9,46 billió HKD-ra (1,2 billió EUR³²) emelkedett (miután a 2023-as év 6,7 %-os visszaesést hozott). Hongkong árukereskedelmi központként elfoglalt pozícióját nagyrészt a szárazföldi Kína tranzit- és újrakiviteli központjaként betöltött szerepe erősíti.

A pénzügyi ágazat (Hongkong GDP-jének mintegy egynegyedét jelenti, de a munkaerőnek csak 7,2 %-át foglalkoztatja) 2024 első 9 hónapjában az előző évhez képest 0,4 %-kal nőtt, miután 2022-ben és 2023-ban végig csökkenést mutatott³³. Az **első nyilvános részvénykibocsátások (IPO-k)** száma a 2022. évi 90-ről és a 2023. évi 73-ról 2024-ben 71-re csökkent. Az IPO-k útján befolyt összeg az előző évhez képest 88,9 %-kal, 87,5 milliárd HKD-ra (10,7 milliárd EUR) esett vissza. 2024-ben Hongkong volt a világ negyedik legnagyobb IPO-központja, szemben a 2023-as nyolcadik hellyel (Hongkong 2022-ben és 2021-ben a negyedik, 2020-ban a második, 2019-ben pedig az első helyen állt).

Az év során a **hongkongi Hang Seng index** 17,7 %-kal emelkedett, míg a hongkongi tőzsde **piaci kapitalizációja** 13,8 %-kal, 35,3 billió HKD-ra (4,3 billió EUR) nőtt. A tőzsde átlagos napi forgalma az előző évhez képest 25,5 %-kal, 132 milliárd HKD-ra (16,1 milliárd EUR) emelkedett³⁴. A Hang Seng index 2024 első felében 3,9 %-kal, második felében pedig 13,2 %-kal emelkedett. A második félévi fellendülést az Egyesült Államok és Hongkong alacsonyabb kamatlábai, valamint a szárazföldi Kínában hozott gazdaságélénkítő intézkedések támogatták (a szárazföldi Kína vállalatai a hongkongi tőzsde kapitalizációjának 80 %-át adják). 2024. október végén a piaci kapitalizáció alapján Hongkong volt a világ nyolcadik és Ázsia ötödik legnagyobb részvénytőzsdéje, valamint a legnagyobb offshore renminbi üzleti központ.

A turizmus és a turisztikai költségnek kitett ágazatok még nem tértek vissza a 2018-as szintre, amely a Covid19-világjárvány kezdete előtt a Hongkongba irányuló turistaforgalom utolsó „normális” éve volt. Hongkong 2024-ben 44,5 millió látogatót fogadott, ami 30,9 %-os növekedés az előző évhez képest, de a 2018-as látogatószámnak csak 68 %-a³⁵. A látogatók 76,5 %-a, azaz 34 millió fő a szárazföldi Kínából érkezett. A Hongkongba érkező turisták most a korábbinál kevesebbet költenek, és 2024 első kilenc hónapjában (a legfrissebb adatokat tartalmazó időszak) a látogatók fejenkénti költsége körülbelül 17 %-kal csökkent 2018-hoz

²⁸Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala:
https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=510-60001.

²⁹Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala:
https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=210-06101.

³⁰Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala:
https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=310-34501.

³¹Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala:
https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=410-50001.

³²EUR-ra átváltva: 1 EUR = 8,2 HKD (2024. december végén).

https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-info_euro_en.

³³Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala:
https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=310-34501.

³⁴Piaci statisztikák, a Hong Kong Exchange and Clearing Limited honlapja:

https://www.hkex.com.hk/Market-Data/Statistics/Consolidated-Reports/HKEX-Monthly-Market-Highlights?sc_lang=en.

³⁵Hongkongba érkező látogatók száma; Hongkongi Idegenforgalmi Tanács:

https://partnet.hkbt.com/en/research_statistics/tourism_statistics_database/index.html.

viszonyítva. A kevesebb érkezővel együtt ez azt eredményezte, hogy a látogatók havi költsége 2018-hoz képest 41 %-kal, 16,1 milliárd HKD-ra (2 milliárd EUR) csökkent. A turisztikai költségeknek kitett ágazatokat (például kiskereskedelem, élelmiszer- és italipar, közlekedés, utazási és a vendéglátóipar) szintén érintette mind a látogatók számának csak részleges növekedése, mind a kisebb költség. 2024 első 9 hónapjában a **szálláshely- és vendéglátási ágazatból** származó GDP az előző évhez képest 3,4 %-kal csökkent, és 26,2 %-kal volt alacsonyabb 2019 azonos időszakánál. A **nagy- és kiskereskedelmi forgalomból** származó GDP ugyanebben az időszakban 11,1 %-kal csökkent, és 44,6 %-kal volt alacsonyabb volt, mint 2019-ben. A kiskereskedelmi forgalom és a vendéglátási ágazat visszaesését tovább súlyosbította a szomszédos Sencsen városába vásárlás és szabadidős tevékenységek céljából utazó lakosok számának növekedése.

2024-ben folytatódott a **légi közlekedés** és a kapcsolódó iparágak fellendülése, de a hongkongi nemzetközi repülőtér járatainak és utasainak száma továbbra is a világjárvány előtti szint alatt maradt. 2024-ben a Hongkongba érkező és onnan induló járatok száma 31,6 %-kal, 363 309-re, az utasok száma pedig 34,5 %-kal, 53,0 millióra nőtt, de még mindig 13,5 %-kal, illetve 25,7 %-kal maradt el 2019-től. 2024-ben a légi teherszállítás volumene 14,1 %-kal, 4,9 millió tonnára nőtt az előző évhez képest (ez 4,2 %-kal magasabb a 2019-es szintnél)³⁶. A hongkongi repülőtér harmadik kifutópályájának 2024-es megnyitásával az éves teherszállítási kapacitás 10 millió tonnára, az éves utasforgalom pedig 120 millióra főre nő.

Az **építőipar** és az **ingatlanágazat** GDP-hez való hozzájárulása 7,3 %-kal, illetve 0,7 %-kal nőtt az év első 9 hónapjában. Az ingatlanárak az év során csökkentek, de Hongkong továbbra is a világ egyik legdrágább városa maradt, ha lakás vagy iroda vásárlásáról, illetve bérletéről van szó.

A különleges közigazgatási terület **kapcsolt árfolyamrendszere** az év során is érvényben maradt, 1 USD a 7,75–7,85 HKD közötti sávban mozgott. A devizatartalékok megtestesítő eszközei 2024 végén 421,4 milliárd USD-t tettek ki, ami enyhe csökkenés a 2023 végi 425,6 milliárd USD-hoz képest³⁷.

Hongkong várhatóan **költségvetési hiánnyal zárja a 2024–2025-es pénzügyi évet (amely 2025 márciusában ér véget)**. Ez hat éven belül az ötödik deficit év lenne a különleges közigazgatási terület számára, ami szokatlan egy olyan gazdaság esetében, amely rendszerint költségvetési többletet könyvelhet el. A 2024 februárjában bemutatott költségvetés a 2024–2025-ös pénzügyi évre 144 milliárd HKD (17,6 milliárd EUR) konszolidált hiányt jelzett előre, ami a hongkongi GDP mintegy 4,5 %-a, az államkötvények kibocsátásából származó bevételek nélkül. A kormány később arra figyelmeztetett, hogy a hiány számottevően nagyobb lesz. A költségvetést azzal a várakozással mutatták be, hogy a gazdaság 2,5–3,5 %-kal fog növekedni, ám a tényleges növekedés végül csak 2,5 % lett.

A **hiányt államkötvények kibocsátásával és Hongkong költségvetési tartalékainak igénybevételeivel finanszírozzák**. Ennek eredményeként a költségvetési tartalékok 2024 decemberében 664 milliárd HKD-ra (80,9 milliárd EUR) csökkentek, ami az előző évhez képest 4,1 %-os, a 2019. márciusi 1,2 billió HKD-hoz képest pedig 43,3 %-os csökkenést

³⁶ A Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormánya Polgári Légiközlekedési Hivatalának honlapja:

<https://www.cad.gov.hk/english/statistics.html>.

³⁷ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202501/07/P2025010700388.htm>.

jelent³⁸. Jelenleg a tartalékok a becslések szerint 11 havi kiadásnak felelnek meg, a 2019-es 24 havival szemben. Ugyanebben az időszakban (2019 márciusától 2024 decemberéig) a kötvénykibocsátás miatt Hongkong államadóssága 1,5 milliárd HKD-ról 293 milliárd HKD-ra (35,7 milliárd EUR) nőtt, ami a GDP 9,2 %-ának felel meg.

Üzleti környezet

A Covid19 kapcsán bevezetett szigorú korlátozások elhúzódó hatása továbbra is érezhető volt a helyi gazdaságban, annak ellenére, hogy azokat két évvel ezelőtt feloldották. E hatások közé tartozik a hongkongi repülőtér járat- és utasszámának folytatódó csökkenése, valamint a turizmus és a kapcsolódó iparágak gyenge teljesítménye. A korlátozások – beleértve a külföldi utazásokra vonatkozókat is – megnehezítették Hongkongban a regionális központok működtetését, és a hongkongi regionális központtal rendelkező nemzetközi vállalatok száma még mindig nem állt vissza a világjárvány előtti szintre (bár a Hongkongban jelen lévő uniós vállalatok fele továbbra is regionális központ). A Covid19 elleni szigorú szabályok szintén rontották Hongkong üzleti központként és külföldi tehetségek központjaként szerzett hírnevét.

A hongkongi politikai és jogi fejlemények – köztük a nemzetbiztonsági törvény bevezetése, az információs szabadság, az adatvédelem és a szankciók – is hozzájárultak ahhoz, hogy Hongkong nemzetközi üzleti központként elveszítse korábbi jelentőségét a külföldi vállalatok és tehetségek tekintetében.

A nemzetközi üzleti közösség fontosnak tartja, hogy **Hongkong nyitott gazdaság** és egyben nyitott, élénk nemzetközi társadalom **maradjon**, olyan előnyökkel, mint a tőke és az információ szabad áramlása, az adatok biztonsága, valamint a sokféle tehetséghez való hozzáférés. Bár ezek az előnyök nagyrészt továbbra is fennállnak, néhány nemzetközi cég más regionális központokba költözött.

E kihívások ellenére **az üzleti szektorban sokan továbbra is versenyképes üzleti központnak tekintik Hongkongot**. A Hongkongban való letelepedés előnyei közé tartoznak a következők: i. egyszerű adórendszer és alacsony adók, ii. a tőke szabad mozgása és a hongkongi dollár teljes konvertibilitása, iii. common law jogrendszer, iv. alacsony korrupció, v. a földrajzi hely, és vi. kapcsolódás és hozzáférés a szárazföldi Kínához.

Az év során továbbra is a kormány politikai prioritása volt **a tehetségek és vállalatok visszacsábítása Hongkongba**. A **munkaerőlétszám** az előző évhez képest 0,3 %-kal nőtt, és 2024 végére elérte a 3,83 millió munkavállalót, de ez még mindig 3,5 %-kal maradt el a világjárvány és a nemzetbiztonsági törvény bevezetése előtti szinttől (3,97 millió). Az év során különböző kormányzati tehetséggondozási programok keretében Hongkongba vonzott munkavállalók többsége a szárazföldi Kína állampolgára volt (pl. a jóváhagyott kérelmek 98 %-a a képzett migránsok befogadási rendszere, 92 %-a a technológiai tehetségek befogadási rendszere és 95 %-a kivételes tehetségek engedélyezési rendszere esetében).

A kormány 2024 novemberében bejelentette, hogy a stratégiai vállalkozások vonzásával foglalkozó hivatal működésének 2022. decemberi megkezdése óta összesen 57 stratégiai vállalatot vonzott Hongkongba³⁹, amelyek főként a szárazföldi Kínából, kisebb mértékben pedig a világ más részeiről (köztük Európából) érkeztek.

³⁸ A Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormánya Pénzügyminisztériumának Főosztályának honlapja:

https://www.try.gov.hk/internet/ehpubl_accso_monfinancial.html.

³⁹ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/11/P2024111100391.htm>.

A Hongkongi Népszámlálási és Statisztikai Hivatal által a külföldi vállalatokról nemrégiben készített éves felmérés⁴⁰ szerint a **külföldi vállalatok száma** (a szárazföldi kínai vállalatok kivételével) 2023-hoz képest 7,0 %-kal nőtt 2024-ben, és ezzel elérte a történelmi csúcsnak számító 7 340-et. A felmérés szerint a külföldi vállalatok száma is visszakerült a világjárvány előtti szintre, 2019-hez képest 1,4 %-os növekedést mutatva. A külföldi vállalatok azonban kisebbek is lettek, átlagosan 49,5 alkalmazottal, ami 2023-hoz képest (51,8 alkalmazott) 4,4 %-os, 2019-hez képest (54,5 alkalmazott) pedig 9,2 %-os csökkenés⁴¹. A különleges közigazgatási területen regionális székhellyel rendelkező külföldi (nem kínai) vállalatok száma számottevően kisebb maradt; 2019-hez képest 17,8 %-kal csökkent, annak ellenére, hogy az előző évhez képest enyhe fellendülés következett be (2023-hoz képest 1,0 %-os növekedés). Ugyanakkor a Hongkongban letelepedett **szárazföldi kínai vállalatok száma** 2024-ben 20,3 %-kal nőtt az előző évhez és 45,6 %-kal 2019-hez képest (jelenleg a nem hongkongi vállalatok 26,3 %-át teszik ki, szemben a 2019-es 19,9 %-kal).

2024. október 16-i éves politikai beszédében Hongkong kormányzója a hongkongi gazdaság fejlődését elősegítő szakpolitikai intézkedéseket javasolt. E szakpolitikai intézkedések a következőket foglalják magukban: i. a különleges közigazgatási terület pénzügyi, hajózási és kereskedelmi központként betöltött szerepének megerősítése, ii. Hongkong mint innovációs és technológiai (I&T) központ népszerűsítése, és iii. az idegenforgalmi ágazat újjáélesztése. Emellett a politikai beszéd javasolta a helyi tehetségek gondozását, valamint a külföldi tehetségek, vállalatok és induló vállalkozások további vonzását. A politikai beszéd arra is kitért, hogy Hongkong folytatja az északi nagyvárosi körzet fejlesztését Hongkong új területein, és szorosabb integrációra törekszik Hongkong, Makaó és Kuangtung Nagy-öböl menti térségének városhalmazával. A politikai beszédben említett egyéb kezdeményezések a következők voltak: i. Hongkong jogi és vitarendezési központként, valamint ii. ingatlanforgalmi központként betöltött szerepének megerősítése. Végezetül a politikai beszéd kitért az ingatlanhiány és a magas ingatlanárak következő útján történő kezelését célzó tervekre: i. a földterületek kínálatának és a köztulajdonú bérlakások számának növelése, és ii. a felosztott lakóegységek bérlésének szabályozása.

Hongkong mint **nemzetközi pénzügyi központ** népszerűsítését a kormány a következő szakpolitikai intézkedésekkel végzi: i. a kölcsönös piaci hozzáférés elmélyítése a szárazföldi Kínával, ii. az offshore renminbi tevékenységek továbbfejlesztése és a renminbi nemzetközivé válásának előmozdítása (beleértve több renminbi-alapú befektetési termék biztosítását), iii. Hongkong mint kockázatkezelési, eszközkezelési és vagyonkezelési központ megerősítése (beleértve a magántőke- és családi irodákat is), iv. a külföldi hálózatok bővítése (különös tekintettel a Közel-Keletre és az ASEAN-ra), és v. további vállalatok vonzása a hongkongi értéktőzsdén történő jegyzéshez. 2024-ben módosították a tőzsdei jegyzési kérelmek eljárását⁴², a vállalatirányítási szabályokat⁴³ és a saját részvények rendszerét⁴⁴, mindezt azzal a céllal, hogy több vállalatot ösztönözzenek a hongkongi jegyzésre. Emellett Hongkong 2024-ben mind az

⁴⁰ Jelentés a Hongkongon kívüli anyavállalattal rendelkező, Hongkongban működő vállalatok éves felméréséről, Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala, (2024. évi kiadás):

<https://www.censtatd.gov.hk/en/wbr.html?ecode=B11100042024AN24&scode=360>.

⁴¹ Az arányokat az Európai Unió Hivatala számolta ki a Hongkongon kívüli anyavállalattal rendelkező, Hongkongban működő vállalatok éves felmérés adatai alapján.

⁴² Közös nyilatkozat az új tőzsdei bevezetési kérelmek átfutási idejének felgyorsításáról https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/241018news?sc_lang=en.

⁴³ A Hong Kong Exchanges and Clearing Limited sajtóközleménye: https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/2412192news?sc_lang=en.

⁴⁴ A Hong Kong Exchanges and Clearing Limited sajtóközleménye: https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/240412news?sc_lang=en.

Abu-Dzabi Értéktőzsdét, mind a dubaji pénzügyi piacot elismert tőzsdének ismerte el⁴⁵, hogy támogassa azon vállalatok másodlagos hongkongi jegyzését, amelyek elsődleges jegyzése e két börzén történt. A Hongkongi Értéktőzsde azt is bejelentette, hogy irodát nyit Rijádban. További tőke bevonása céljából márciusban megnyitották az új tőkeberuházási belépési programot. Ez lehetővé teszi a jogosultak számára a Hongkongba költözést azzal a feltétellel, hogy ott legalább 30 millió HKD értékű beruházást hajtanak végre. A zöld finanszírozás és a pénzügyi technológiák (FinTech) előmozdítása szintén a kormány kiemelt prioritásai közé tartozik.

A **zöld finanszírozás** terén a Hongkongi Monetáris Hatóság (HKMA) májusban kiadta a hongkongi fenntartható finanszírozásra vonatkozó taxonómiát. Ez 12 gazdasági tevékenységet foglal magában négy ágazat, nevezetesen a villamosenergia-termelés, a szállítás, az építőipar, valamint a víz- és hulladékgazdálkodás területén. A HKMA szerint a taxonómiát a többek között az EU–Kína közös alapú taxonómiára és az uniós taxonómiára való hivatkozással – és az azokkal való könnyű navigálás elősegítése céljából – alakították ki⁴⁶. 2024 decemberében a kormány közzétette a fenntarthatósággal kapcsolatos közvélemény-utemtervét⁴⁷, amelyben kifejezte azt a célt, hogy Hongkong legkésőbb 2028-ig elfogadja a Nemzetközi Fenntarthatósági Standard Testület szabványait. A hongkongi kormány 2024-ben is folytatta a zöldkötvények kibocsátását a 2018-ban indított kormányzati zöldkötvényprogram keretében.

Júniusban elindították a zöld és fenntartható FinTech koncepcióigazolásának támogatási rendszerét, így biztosítva a zöld **FinTech** finanszírozási támogatását⁴⁸. Októberben Hongkong szakpolitikai nyilatkozatot adott ki a mesterséges intelligencia (MI) pénzügyi piacon való alkalmazásáról⁴⁹. Decemberben a kormány törvényjavaslatot tett közzé a fiatalpú stabil kriptopénzek kibocsátóira vonatkozó szabályozási rendszerről⁵⁰. Az év során a HKMA folytatta a jegybanki digitális fizetőeszközök használatának tesztelését és vizsgálatát mind Hongkongban, mind a határokon átnyúló fizetések esetében. Emellett a kriptoeszköz-kereskedési platformok öt üzemeltetője kapott engedélyt a hongkongi értékpapír- és határidős ügyletek bizottság kriptoeszköz-kereskedési platformokra vonatkozó új engedélyezési rendszere alapján, amely 2023-ban lépett hatályba⁵¹. Decemberben a hongkongi kormány a kriptoeszközökre vonatkozó adatszolgáltatási keret (CARF) végrehajtása iránti elkötelezettségéről tájékoztatta a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) adóügyi átláthatósággal és információcserével foglalkozó globális fórumát⁵².

A kormányzó politikai beszéde kitért a Hongkong mint **nemzetközi légi közlekedési, kereskedelmi és hajózási központ** státuszának javítására irányuló tervekre is. E tervek a következőket célozzák: i. Hongkong kereskedelmi hálózatának bővítése; ii. magas hozzáadott értéket képviselő tengeri és ellátási-lánc-szolgáltatások előmozdítása; iii. „okos kikötő” kiépítése és iv. a zöld hajózás előmozdítása. A kormány további hangsúlyt fektet az

⁴⁵ A Hong Kong Exchanges and Clearing Limited sajtóközleménye:

https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/240719news?sc_lang=en.

⁴⁶ A Hongkongi Monetáris Hatóság sajtóközleménye:

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2024/05/20240503-3/>.

⁴⁷ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241210/20241210_140433_513.html.

⁴⁸ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/06/20240628/20240628_153810_154.html.

⁴⁹ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202410/28/P2024102800154.htm>.

⁵⁰ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202412/06/P2024120500406.htm>.

⁵¹ Az értékpapír- és határidős ügyletek bizottság honlapja:

<https://www.sfc.hk/en/Welcome-to-the-Fintech-Contact-Point/Virtual-assets/Virtual-asset-trading-platforms-operators/Lists-of-virtual-asset-trading-platforms>.

⁵² Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241213/20241213_184926_513.html.

árkereskedelem és különösen az aranykereskedelem fejlesztésére. Novemberben a kormány cselekvési tervet adott ki a környezetbarát tengeri üzemanyagok kínálatának előmozdításáról⁵³, a hongkongi fenntartható légijárműüzemanyag-koalíció pedig szakpolitikai fehér könyvet tett közzé a fenntartható légijármű-üzemanyagokra vonatkozó stratégiáról⁵⁴. Ugyanebben a hónapban megnyílt a hongkongi nemzetközi repülőtér harmadik kifutópályája⁵⁵, amelynek célja, hogy 10 éven belül az éves kapacitást 120 millió utasra és 10 millió tonna rakományra növelje.

Az év során a hongkongi kormány folytatta a Hongkong **innovációs és technológiai** központtá fejlesztésére irányuló terveit, többek között a következő területeken: i. „új iparosítás” (az innováció és a technológiák használatának ösztönzése a versenyképes gyártási és termelési tevékenységek fejlesztéséhez Hongkongban), ii. orvosi és egészségügyi innováció, iii. a kismagasságú gazdaság fejlesztése (az 1 000 méteres magasságig terjedő légtérben működő gazdasági tevékenységek és iparágak), iv. űrtechnológia, és v. új energia. A 2024–2025-ös (2024 februárjában közzétett) költségvetés mintegy 24 milliárd HKD-t (2,9 milliárd EUR) különített el ezekre az új kezdeményezésekre. Júliusban létrehozták a Digitális Politikai Irodát⁵⁶, szeptemberben pedig 10 milliárd HKD (1,2 milliárd EUR) összegből elindítottak egy új iparosítás gyorsítási programot az „okos” termelőlétesítmények létrehozásának ösztönzésére⁵⁷. Decemberben megkezdte működését egy mesterséges intelligenciával kapcsolatos szuper-számítástechnikai központ⁵⁸. További finanszírozást jelentettek be az élettudományok és egészségügyi technológia területén működő kutatóintézetek létrehozására. A kormány adatai szerint 2024-ben a különleges közigazgatási terület induló vállalkozásainak száma 10 %-kal, 4 694-re nőtt az előző évhez képest⁵⁹.

Folytatódtak az **északi nagyvárosi körzet** fejlesztésére irányuló munkálatok. Ez a Kowloontól északra fekvő fejlesztési övezet lakónegyedeket, I&T zónát, logisztikai csomópontot, valamint a Hongkong és Sencsen többi részéhez kapcsolatot biztosító vasúti infrastruktúrát fog tartalmazni, tovább erősítve Hongkong integrációját a Nagy-öböl térségével. 2024. évi politikai beszédében John Lee kormányzó Hongkong gazdasági fejlődésének új motorjaként az északi nagyvárosi körzetet említette. Azt mondta, hogy 2024-ben az északi nagyvárosi körzet fejlesztése is felgyorsul, a prudens költségvetési pozíció fenntartása mellett. 2024-ben új eljárást hirdettek, amelynek keretében a sikerrel pályázó fejlesztők nagy (10–20 hektáros) földterületeket fejlesztenek majd közösen azzal a céllal, hogy felgyorsítsák a fejlesztést és lehetővé tegyék az összehangolt tervezést. 2026 első felében közzéteszik majd a fejlesztés elvi keretrendszerét az övezetben tervezett egyetemi város kialakításához (amelyhez 80 hektárnyi földterületet jelöltek ki), a felsőoktatási intézményekhez, valamint a szárazföldi Kínával és külfölddel történő kutatási együttműködéshez, emellett pedig az elkövetkező öt évben 60 000 lakóegység megépítését tervezik az északi nagyvárosi körzetben.

⁵³ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/15/P2024111500574.htm>.

⁵⁴ Az üzleti környezeti tanács honlapja: https://bec.org.hk/sites/default/files/publications/SAF%20Strategy%20for%20HK_0.pdf.

⁵⁵ A hongkongi nemzetközi repülőtér sajtóközleménye:

https://www.hongkongairport.com/en/media-centre/press-release/2024/pr_1763.

⁵⁶ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202407/25/P2024072400394.htm>.

⁵⁷ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202409/16/P2024091600176.htm>.

⁵⁸ A Cybeport sajtóközleménye:

[https://www.cyberport.hk/files/675749ae9d5c5006010568/\[Press%20Release\]%20Cyberport%20Artificial%20Intelligence%20Supercomputing%20Centre%20Officially%20Commences%20Operations.pdf](https://www.cyberport.hk/files/675749ae9d5c5006010568/[Press%20Release]%20Cyberport%20Artificial%20Intelligence%20Supercomputing%20Centre%20Officially%20Commences%20Operations.pdf).

⁵⁹ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241227/20241227_123331_719.html.

Az északi nagyvárosi körzet az I&T fejlesztésében is fontos szerepet kap. A hongkongi kormány célja a San Tin Technopol (I&T zóna) fejlesztésének előmozdítása, többek között új I&T telephelyek fokozatos létrehozásával 2026–2027-től kezdődően. Novemberben a hongkongi kormány közzétette a területre vonatkozó fejlesztési terveinek vázlatát⁶⁰, amelyben meghatározta, hogy miként fejleszti tovább az északi nagyvárosi körzetben a Hongkong Parkot (ez a park alkotja – a Sencsen Parkkal együtt – a Sencsen–Hongkong tudományos és technológiai innovációs együttműködési övezetet). E munka egyik eleme a személyzet, az anyagok, a finanszírozás és az adatok határokon átnyúló áramlásának elősegítése lesz. A Hongkong Park áprilisban a park iránt érdeklődő mintegy 60 vállalattal írt alá egyetértési megállapodást, és e vállalatok körülbelül egynegyede külföldről érkezett⁶¹. A 2024-es politikai beszéd kitért arra, hogy az első bérlők – köztük az élettudományok, egészségügyi technológia, MI és adattudomány területén dolgozók – 2025-ben kezdhetik meg beköltözésüket.

Egy másik nagy fejlesztési projekt a **Kau Ji Csou mesterséges szigetek** megépítése Hongkong szigetétől nyugatra (a projekt 1 000 hektár területet érint, amelyből új lakó- és üzleti negyedeket fognak kialakítani). Decemberben környezeti hatásvizsgálatot nyújtottak be, amelyben ismertették a szükséges regenerálási munkálatokat⁶².

A **környezetvédelmi politikák** terén áprilisban életbe lépett az egyszer használatos műanyagok tilalma⁶³, amely az éttermekben és szállodákban használt eldobható műanyag asztali edényeket, műanyag evőeszközöket és műanyag fogkeféket érintette. Májusban a kormány a próbaidőszak során⁶⁴ elhalasztotta a települési szilárd hulladék díjfizetési rendszerét, amelynek célja az ártalmatlanítás csökkentése és a hasznosítás növelése volt. A Környezetvédelmi Hivatal decemberi jelentése⁶⁵ szerint Hongkong települési szilárd hulladékának 67 %-át hulladéklerakóban helyezték el. A fennmaradó 33 %-ot (1,97 millió tonnát) visszanyerték: 1,52 millió tonnát újrafeldolgozási céllal exportáltak Hongkongból, míg 0,45 millió tonna újrafeldolgozását helyben végezték el. Júniusban a kormány stratégiát adott ki a hidrogéngazdaság fejlesztéséhez⁶⁶, decemberben pedig ütemtervet jelentett be⁶⁷ az elektromos buszok és taxik népszerűsítésére, valamint az elektromos töltőlétesítmények bővítésére vonatkozóan.

Kereskedelempolitika

Hongkong **kilenc szabadkereskedelmi megállapodás** (FTA) részese. Ezeket a következő országokkal/szervezetekkel kötötte: szárazföldi Kína (kínai gazdasági partnerségi megállapodás vagy CEPA, 2003. június, később továbbfejlesztve), Új-Zéland (2010. március), az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagállamai (2011. június), Chile (2012. szeptember), Makaó (2017. október), a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN, 2017. november),

⁶⁰ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/20/P2024112000145.htm>.

⁶¹ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: https://www.news.gov.hk/eng/2024/04/20240418/20240418_151712_533.html.

⁶² Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241231/20241231_150510_663.html.

⁶³ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202410/20/P2024102000250.htm>.

⁶⁴ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: <https://www.gov.hk/en/residents/environment/waste/management/mswcharging.htm>.

⁶⁵ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202412/19/P2024121900251.htm>.

⁶⁶ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: https://www.news.gov.hk/eng/2024/06/20240617/20240617_171024_544.html.

⁶⁷ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241210/20241210_170259_596.html.

Grúzia (2018. június), Ausztrália (2019. március) és Peru (2024. november). Hongkong emellett 24 **beruházásösztönző és -védelmi megállapodást** írt alá külföldi gazdaságokkal (köztük 10 uniós tagállammal), és már lezárultak a tárgyalások a Maldív-szigetekkel és Mianmarral (aláírásra váró megállapodások).

2024 márciusában Hongkong és Bahrein⁶⁸ beruházásösztönző és -védelmi megállapodást írt alá. 2024 novemberében Hongkong szabadkereskedelmi megállapodást írt alá Peruval⁶⁹. Bangladesssel, Egyiptommal, Peruval, Oroszországgal és Szaúd-Arábiával jelenleg folynak a tárgyalások beruházásösztönző és -védelmi megállapodásról. 2024 januárjában Hongkong és Horvátország átfogó megállapodást írt alá a kettős adóztatás elkerüléséről⁷⁰.

2024. októberi politikai beszédében a kormányzó kijelentette, hogy Hongkong továbbra is szorgalmazza a 15 ázsiai és csendes-óceáni országot tömörítő **átfogó regionális gazdasági partnerséghez** való mielőbbi csatlakozását. Hongkong 2022-ben nyújtotta be csatlakozási kérelmét, de 2024 végén még nem volt a partnerség tagja.

Gazdasági integráció a szárazföldi Kínával

2024 októberében Hongkong és a szárazföldi Kína megállapodást írt alá a **szolgáltatáskereskedelemről szóló szorosabb gazdasági partnerségi megállapodás (CEPA)** módosításáról⁷¹. A megállapodás: i. további liberalizációs intézkedéseket vezet be több szolgáltatási ágazatban; ii. célja a hongkongi szolgáltatók segítése abban, hogy jelen legyenek és üzleti tevékenységet folytassanak a szárazföldi Kínában; és iii. megkönnyíti a hongkongi szakemberek számára a szárazföldi Kínában való működéshez szükséges jogosultságot. A megállapodás egyúttal enyhíti a Hongkongban a külföldi – például az európai uniós – vállalatokra vonatkozó szabályokat, hogy könnyebben minősülhessenek hongkongi szolgáltatóknak és részesülhessenek a CEPA előnyeiből. A szolgáltatások kereskedelméről szóló CEPA-t 2015 novemberében írták alá és 2019 novemberében módosították először, majd kiegészítették az árukereskedelemtől szóló (2018-ban aláírt) CEPA-val.

A **pénzügyi integráció és a kölcsönös hozzáférés** terén Hongkong és a szárazföldi Kína tőkepiacai a Hongkongi Értéktőzsdét a sanghaji és sencseni tőzsdével összekötő „Stock Connect” rendszer, illetve a kötvénypiacok kölcsönös elérését biztosító „Bond Connect” útján kapcsolódnak össze. Ez 2021 szeptemberében kiegészült a Kuangtung–Hongkong–Makaó Nagy-öböl térségében elindított határokon átnyúló Wealth Management Connect (WMC) rendszerrel, amely lehetővé tette, hogy az arra jogosult szárazföldi kínai, hongkongi és makaói lakosok befektetéseket végezzenek a bankok által egymás piacán forgalmazott vagyionkezelési termékekbe. 2023-ban megerősítették a „Stock Connect” rendszereket, és elindították a „Swap Connect” rendszer északi kereskedési pillérét – ez a kölcsönös piacra jutást biztosító rendszer köti össze Hongkong és a szárazföldi Kína kamatláb-swap piacait.

2024 januárjában a határokon átnyúló WMC frissítését célzó intézkedéseket jelentettek be annak érdekében, hogy: i. finomítsák a szárazföldi befektetők jogosultsági kritériumait, ii. bővítsék (a jogosult értékpapír-kereskedő cégek bevonásával) a részt vevő intézmények,

⁶⁸ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202403/03/P2024030300365.htm?fontSize=1>.

⁶⁹ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/16/P2024111600021.htm>.

⁷⁰ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202401/24/P2024012400293.htm>.

⁷¹ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye: <https://www.tid.gov.hk/english/aboutus/presspeech/press/2024/20241009.html>.

valamint a jogosult termékek körét, iii. emeljék az egyéni befektetői kvótát, és iv. javítsanak a promóciós és értékesítési mechanizmusokon⁷².

2024 januárjában a HKMA és a Kínai Népi Bank a pénzügyi együttműködés elmélyítését célzó hat intézkedést jelentett be⁷³. Áprilisban a Kínai Értékpapír-felügyeleti Bizottság egy sor intézkedést jelentett be, hogy a szárazföldi Kína és Hongkong tőkepiacai között tovább bővítse a befektetők kölcsönös hozzáférését⁷⁴. Ezen intézkedések a következőket foglalták magukban: i. a tőzsdei kereskedelemre jogosult tőkealapok bővítése és az ingatlanbefektetési alapok (REIT-ek) beemelése a Stock Connect programba, ii. a renminbi részvénykereskedési ügyletnek a Stock Connect déli kereskedési pillére alá vonásának támogatása (lehetővé téve a szárazföldi befektetők számára pénzügyi eszközök vásárlását a hongkongi részvényt piacon), iii. az alapok kölcsönös elismerési mechanizmusainak javítása, és iv. a szárazföldi vállalatok hongkongi tőzsdei bevezetésének ösztönzése. Májusban a Kínai Népi Bank, a hongkongi értékpapír- és határidős ügyletek bizottsága és a HKMA közösen jelentette be a szárazföldi és hongkongi kamatláb-swap piacok közötti kölcsönös hozzáférési mechanizmusok („Swap Connect”) korszerűsítését⁷⁵.

A **Nagy-öböl térségében (GBA)** Hongkong politikája részben a következőkre irányul: i. a gazdasági integráció, a konnektivitás, illetve a szabályok és mechanizmusok összehangolásának erősítése, ii. az áruk és személyek áramlásának elősegítése a GBA területén, és iii. a GBA területén való élet és munkavégzés lehetőségének biztosítása a hongkongi lakosok számára. Júniusban megalakult és megtartotta első ülését a Sencsen–Hongkong Pénzügyi Együttműködési Bizottság⁷⁶. Júliusban a Hongkong–Kuangtung Együttműködési Közös Konferencia 24. plenáris ülésének alkalmával hat együttműködési megállapodást írtak alá, többek között az igazságszolgáltatás, a tesztelés és tanúsítás, az élelmiszer-biztonság és az egészségügyi ellátás területén. A 2024-es politikai beszéd jelezte, hogy a hongkongi kormány azon fog munkálkodni, hogy tovább könnyítse a szakmai képezések elismerését, és előmozdítsa a határokon átnyúló adatforgalmat, orvosi együttműködést és klinikai vizsgálatokat. A politikai beszéd arra is kitért, hogy tovább fejlesztik a hongkongi nemzetközi repülőtér logisztikai parkját a kínai Dongguan városában, illetve a Hongkongtól nyugatra, Makaó északi részén található csuhaji repülőtérrel is bővítik az együttműködést. Novemberben megállapodás született a hongkongi repülőtéri hatóság (AAHK) és a csuhaji Transportation Holdings Csoport között a csuhaji repülőtér 35 %-os részesedésének AAHK általi felvásárlásáról⁷⁷. Szintén elhangzott a politikai beszédben, hogy a Hong Kong Investment Corporation Limited – a hongkongi kormány befektetési társasága – a GBA projektekbe történő beruházásokat is megvizsgálja. Emellett a kormányzati politika egyik kiemelt célja a GBA-n belüli jogi együttműködés erősítése. A politikai beszéd olyan intézkedések végrehajtására és kiterjesztésére vonatkozó terveket vázolt fel, amelyek a hongkongi érdekeltségű vállalkozásoknak lehetővé teszik, hogy GBA-n belüli üzleti tevékenységük során a hongkongi törvényt alkalmazzák, a választottbírói eljárás helyszínéül pedig Hongkongot jelöljék meg. Júniusban Hongkong Igazságügyi Hivatala és Kína Legfelsőbb Népi Bírósága

⁷² A Hongkongi Monetáris Hatóság körlevele:

<https://www.hkma.gov.hk/media/eng/doc/key-information/guidelines-and-circular/2024/20240124e2.pdf>

⁷³ A Hongkongi Monetáris Hatóság sajtóközleménye:

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2024/01/20240124-3/>

⁷⁴ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/04/20240419/20240419_190851_206.html

⁷⁵ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202405/13/P2024051300698.htm>

⁷⁶ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202406/13/P2024061300459.htm>

⁷⁷ A hongkongi nemzetközi repülőtér sajtóközleménye:

https://www.hongkongairport.com/en/media-centre/press-release/2024/pr_1762

egyetértési megállapodást írt alá a GBA-n belüli igazságügyi és jogi együttműködést szolgáló összekötő platform létrehozásáról.

III. Hongkong és a szárazföldi Kína kapcsolata

Július 18-án lezárult a Kínai Kommunista Párt (KKP) 20. Központi Bizottságának harmadik plenáris ülése. A harmadik plenáris ülés felvázolta Kína jövőbeli gazdasági fejlődésének irányát. A harmadik plenáris ülés határozata a „Magas szintű nyitás biztosítása” című szakaszban kifejtette, hogy „az »egy ország, két rendszer« politika intézményi erősségeit kiaknázva mi (a Párt) azon munkálkodunk majd, hogy megszilárdítsuk és erősítsük Hongkong nemzetközi pénzügyi, hajózási és kereskedelmi központként betöltött szerepét, támogassuk Hongkongot és Makaót abban, hogy nemzetközi tehetségközpontokká váljanak, valamint javítsuk az adott mechanizmusokat annak érdekében, hogy e két régió nagyobb szerepet játszhasson Kína külvilág felé való nyitásában. A szabályok és mechanizmusok nagyobb összehangolásának támogatásával ösztönözni fogjuk a Kuangtung, Hongkong és Makaó közötti együttműködést a Nagy-öböl térségében.”

A hongkongi kormány meghívására Sen Csunhao, a Kínai Nemzeti Népi Kongresszus Alkotmány- és Jogi Bizottságának alelnöke, valamint Wang Wentao kereskedelmi miniszter és egyben a Kereskedelmi Minisztérium KKP vezetői csoportjának titkára augusztus 26. és 27. között Hongkongba látogatott, hogy ismertesse a harmadik plenáris ülés határozatának a különleges közigazgatási területre gyakorolt hatásait. A két tisztviselő zárt ajtók mögötti megbeszélést folytatott mintegy 400 központi kormányzati tisztviselővel és a városban működő állami vállalatok vezetőivel, valamint egy másik zárt ülést tartott 500 hongkongi kormányzati tisztviselő és hivatalnok jelenlétében. Ezt követően egy nyitott ülésre került sor az üzleti, szakmai, oktatási, média és ifjúsági ágazat mintegy 700 képviselőjének részvételével.

A KKP Központi Bizottsága hongkongi és makaói munkahivatalának, valamint az Államtanács hongkongi és makaói ügyek hivatalának igazgatója, Hszia Baolong 2024. február 22. és 28. között ellenőrzési célú hivatalos látogatást tett Hongkongban. A látogatás során a központi kormányzat a szárazföldi Hszian és Csingtao várost felvette az egyéni utazási programba, lehetővé téve e két város lakosai számára Hongkong felkeresését.

Február 28-án a kormányzó rámutatott, hogy Hszia látogatásának két fókuszpontját a gazdasági fejlődés és a kerületi kormányzás jelenti. Hszia elismerte a különleges közigazgatási terület kormányának munkáját, és kijelentette, hogy a kínai központi kormányzat „teljes mértékben támogatja” a város fejlődését. Hszia külön is elismerte az átalakított kerületi tanács és az újonnan létrehozott „közösségi gondozási csoportok” munkáját.

2024. április 15-én tartották a Nemzetbiztonsági Nevelés Napját, amely egyben a Hszi Csin-ping elnök által javasolt „átfogó nemzetbiztonsági megközelítés” koncepciójának 10. évfordulója is volt. Április 15-i beszédében Hszia igazgató újra elmondta, hogy a városnak „szigorúan ragaszkodnia” kell a nemzetbiztonsági minimumhoz, és arra kérte a várost, hogy a változó hazai és külső környezetben „aktívan alkalmazkodjon az új helyzethez és az új kihívásokhoz”.

2024-ben a szárazföldi kínai hatóságok fokozták együttműködésüket a helyi üzleti közösséggel. Július 30-i válaszelevelében Hszi Csin-ping kínai elnök arra ösztönözte a kelet-kínai partvidéken fekvő Ningbóból származó hongkongi vállalkozókat, hogy „jobban

kapcsolódjanak be a nemzeti reformokba és fejlesztésekbe, és nagyobb mértékben járuljanak hozzá Kína modernizációjához”.

2024. november 8-án a hongkongi és makaói ügyek hivatalának igazgatója, Hszia Baolong arra kérte a város 29 cégvezetőjét, hogy a „változó külső feltételek” között is „vállaljanak szerepet” a város gazdasági fejlődésében.

2024. november 29-én a hongkongi és makaói ügyek hivatalának „iránymutatása” és a központi kormányzat kapcsolattartó irodájának „támogatása” mellett a hongkongi kormány ünnepséget szervezett, amelyen a helyi üzleti közösség támogatásáról biztosította az északi nagyvárosi körzetet, azaz a Hongkong északnyugati részén, a szomszédos Sencsen városával határos területen folyó új fejlesztési projektet. A rendezvényen megjelent több mint 80 vállalati képviselő közül 35-en írtak alá megállapodást az északi nagyvárosi körzet fejlesztéséhez való hozzájárulásról, több mint 100 milliárd HKD (11,9 milliárd EUR) összértékű tervezett beruházással.

A szárazföldi és hongkongi hatóságok 2024-ben együttműködtek a határátlépési hatékonyság javítása érdekében. Júliusban Chris Tang hongkongi biztonságügyi miniszter jelezte, hogy a szomszédos Sencsen város két határellenőrzőpontján „közös vámkezelést” vezetnek be, lehetővé téve ezzel az utazók számára, hogy útiokmányaikat csak egyszer ellenőriztessék, így nem kell kétszer sorba állniuk.

November 3. és 10. között egy 20 bíróból és bírósági végrehajtóból álló küldöttség kereste fel Kína Szecsuan tartományát a hongkongi és a szárazföldi bírák és bírósági végrehajtók közötti folyamatos szakmai csereprogramok részeként.

2024. augusztus 20-án – 14 év óta először – került megrendezésre Hongkongban a külföldi kínaiak Kína békés újraegyesítését támogató világkonferenciája. A konferencián felszólaló Si Taifeng, a KKP Politikai Bizottságának tagja és a KKP Egységfronti Munka Osztályának igazgatója kijelentette, hogy az „egy ország, két rendszer” elvének Hongkongban történő alkalmazása kulcsszerepet játszik „az ország újraegyesítésének” megvalósításában.

Kilenc év szünet után Sencsen 2024-ben újraindította a többszöri belépést biztosító egyéni látogatási programot, lehetővé téve ezzel a sencseni állandó lakosok számára, hogy Hongkongba utazzanak. Sencsen december 1-jén a sencseni tartózkodási engedéllyel rendelkezőkre is kiterjesztette e programot. November 29-én kiadott közleményében a hongkongi kormány jelezte, hogy az új program várhatóan „jelentősen növeli a Hongkongba látogatók számát, tovább élénkíti Hongkong idegenforgalmi, kiskereskedelmi és vendéglátóipari ágazatát, valamint új lendületet ad Hongkong gazdaságának”.

A szükséges jogalkotási munka befejezését követően 2024 januárjában hatályba lépett a szárazföldi Kína és a Hongkong Különleges Közigazgatási Terület bíróságai között a polgári és kereskedelmi ügyekben hozott ítéletek kölcsönös elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2019 januárjában aláírt megállapodás.

A szárazföldi Kína **Hongkong legnagyobb árukereskedelmi partnere**: 2024-ben Hongkong teljes árukereskedelmének 51,0 %-át tette ki. Hongkong ugyanakkor fontos kereskedelmi központ a szárazföldi Kína számára, és 2024-ben Kína negyedik legnagyobb kereskedelmi partnere volt.

2024-ben is Hongkong maradt a **szárazföldi Kína legfontosabb offshore pénzügyi és befektetési központja**. 2023-ban (a legfrissebb adatok évében) a szárazföldi Kína volt a Hongkongba beáramló közvetlen külföldi tőkebefektetések (FDI) legfőbb forrása – nem számítva az offshore központokat – és a Hongkongból kiáramló FDI első számú célpontja, a beáramló FDI állomány 31 %-át, illetve a kiáramló FDI teljes állomány 50 %-át kitevő aránnyal⁷⁸. Hongkong viszont a szárazföldi Kínába irányuló közvetlen külföldi befektetések legnagyobb forrása és a szárazföldi Kínából kiáramló legnagyobb célpontja, a kínai beáramló FDI 59,2 %-át, illetve a kínai beáramló FDI 59,3 %-át kitevő aránnyal (2023) ⁷⁹. 2023. december végén 1 478 szárazföldi vállalatot jegyeztek a Hongkongi Értéktőzsdén, amelyek a teljes piaci kapitalizáció 79,8 %-át és a részvényforgalom 90,8 %-át tették ki.

IV. Az Unió és Hongkong kétoldalú kapcsolatai és együttműködése

2024-ben a hongkongi EU Hivatal rendszeres találkozókat tartott a hongkongi hatóságokkal, köztük a kormányzóval, ahol aggodalmát fejezte ki a demokrácia és az emberi jogok hongkongi helyzetének romlása és a nemzetbiztonsági törvény végrehajtása miatt. Az EU Hivatala a Kínai Külügyminisztérium Biztosának Hivatalával (OCMFA) is kapcsolatban állt. Az EU Hivatalának jelenlegi vezetője szeptemberben lépett hivatalba, és már találkozott a hongkongi kormány legtöbb magas rangú tisztségviselőjével, valamint az üzleti és tudományos élet, illetve a civil társadalom több fontos helyi szereplőjével.

2024-ben az EU Hivatala elősegítette és támogatta az EU tisztviselőinek Hongkongba tett látogatásait. Április 13-án és 14-én Hongkongba látogatott Niclas Kvarnström, az Európai Külügyi Szolgálat Ázsia- és Csendes-óceáni térségért felelős ügyvezető igazgatója. Az év során a további látogatók között szerepelt az Európai Bizottság Pénzügyi Stabilitás, Pénzügyi Szolgáltatások és Tőkepiaci Unió Főigazgatóságának (DG FISMA) főigazgató-helyettese, valamint a DG FISMA két igazgatója. 2024-ben az Európai Értékpapírpiaci Hatóság elnöke és több uniós tagállam kormányzati tisztviselője szintén Hongkongba látogatott.

2024-ben több hongkongi tisztviselő is ellátogatott az Európai Unióba és annak tagállamaiba. Májusban Hongkong innovációs, technológiai és ipari minisztere Brüsszelben találkozott az innovációért, a kutatásért, a kultúráért, az oktatásért és az ifjúságért felelős európai biztossal.

A Hongkongról szóló, 2020. júliusi tanácsi következtetésekből előírtaknak⁸⁰ megfelelően a hongkongi EU Hivatal és az uniós tagállamok hongkongi főkonzulátusai 2024-ben is folytatták a tárgyalások megfigyelését, és 80 bírósági ülésen vettek részt Hongkongban.

Az EU Hivatala 2024-ben is szervezett művészeti rendezvényeket az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdítása érdekében. Az EU Hivatala a hongkongi ukrán közösséggel szoros együttműködésben február 24-én panelbeszélgetést szervezett az Ukrajna elleni orosz invázió második évfordulója alkalmából. Annak érdekében, hogy még inkább felhívja a figyelmet Oroszország Ukrajna ellen folytatott agressziós háborújára, az EU Hivatala ukrán alkotásokkal nyitotta meg a hongkongi EU filmfesztivált és az EU–Ázsia dokumentumfilm fesztivált, és két ukrán film vetítését is megszervezte a helyi egyetemeken.

⁷⁸ Statisztikai jelentés a hongkongi közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó statisztikákról, 2023. évi kiadás, 2024. december 10.: elérhető itt: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1040003&scode=260>.

⁷⁹ Hongkongi Kereskedelemfejlesztési Tanács <https://research.hktdc.com/en/article/MzIwNjcyMDYx>.

⁸⁰ A Tanács következtetései Hongkongról, 2020. július 24., elérhető itt: <https://www.consilium.europa.eu/media/45222/council-conclusions-on-hong-kong.pdf>.

November 9-én az EU Hivatala egy helyi hongkongi egyetem újságírói iskolájával együtt szervezte meg a „20 nap Mariupolban” című Oscar-díjas dokumentumfilm vetítését, valamint panelbeszélgetést szervezett az újságírókkal szembeni bűncselekmények büntetlensége elleni küzdelem nemzetközi napja (november 2.) és az Ukrajna elleni teljes körű orosz invázió ezredik napja (november 19.) alkalmából.

Az EU Hivatala ismét társszervezője volt a hongkongi éves EU-Ázsia dokumentumfilm fesztiválnak, hogy ráirányítsa a figyelmet a társadalmi egyenlőtlenségekre.

2024 decemberében az EU Hivatala társszervezője volt a korábban „Hong Kong Human Rights Art Prize” néven ismert „Colours of Humanity Arts Prize” rendezvénynek.

Az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvei iránti uniós elkötelezettség, valamint az LGBTIQ+-személyek jogainak támogatása jegyében az EU Hivatala filmvetítést és panelbeszélgetést szervezett az élettársi kapcsolatok és a házassági egyenlőség témájában, összehozva a civil társadalom, az üzleti szféra, a konzuli testület és a döntéshozók képviselőit. 2024-ben az EU Hivatala ismét részt vett az évente megszervezett hongkongi Pride rendezvényen.

Az EU Hivatala rendszeres kapcsolatot tart fenn hongkongi civil társadalmi csoportokkal, amelyek különböző témákkal, köztük a fogvatartottak jogaival és a menedékkérők helyzetével foglalkoznak. 2024. december 17-én az EU Hivatala egy közös ebédet is szervezett nem kormányzati szervezetek és hivatalos szervek képviselőinek részvételével a fiatalok mentális egészségéről.

2024-ben az EU Hivatala helyi partnerekkel együtt megszervezte a harmadik éves „Zöldút” rendezvényt. A Zöldút-konferencia a klímaváltozás kezelésének leghatékonyabb módjairól szóló eszmecsere előmozdítását szolgálja. Az eseményt magas szintű kormányzati – John Lee kormányzót is beleértve – és ipari részvétel jellemezte, és az idei rendezvény ajánlásokat fogalmazott meg annak érdekében, hogy az uniós ipar és az uniós normák nagyobb szerepet kapjanak Hongkong környezetvédelmi menetrendjének támogatásában. A rendezvény részeként a nyilvánosság is tájékoztatást kapott a releváns uniós szakpolitikákról, köztük a digitális és zöld menetrendről, az átvilágításról szóló irányelvről, valamint a környezeti, társadalmi és irányítási jelentéstételről.

A Hongkongi Népszámlálási és Statisztikai Hivatal külföldi vállalatokra⁸¹ vonatkozó éves felmérése szerint 2024-ben az **EU továbbra is a legnagyobb nem kínai külföldi üzleti közösség volt a városban**, megelőzve Japánt, az Egyesült Államokat és az Egyesült Királyságot⁸². 2024-ben legalább 1 640 uniós vállalat működött Hongkongban. Ezen uniós vállalatok legalább fele (800 vállalat) a várost használta regionális központként vagy regionális irodaként. Az uniós vállalkozások számos ágazatban jelen voltak, többek között a pénzügyi és üzleti szolgáltatások, a kereskedelem és logisztika, a kiskereskedelem, az élelmiszer- és italipar, az építőipar és a mérnöki szolgáltatások terén. A felmérés szerint az uniós vállalatok száma 5,9 %-kal volt magasabb 2023-hoz képest. Ez azt jelenti, hogy a Hongkongban jelen lévő uniós vállalatok száma meghaladta a Covid19 és a nemzetbiztonsági törvény bevezetése előtti szintet; 2024-ben 2,3 %-kal több uniós vállalat működött Hongkongban, mint 2019-ben

⁸¹ A felmérés kizárólag a vállalatok számáról közöl adatokat. Nem tükrözi azon eseteket, amikor az uniós vállalatok bizonyos tevékenységeket és/vagy személyzetet leépítenek vagy áthelyeznek (ideértve a világválság időszakát is).

⁸² Jelentés a Hongkongon kívüli anyavállalattal rendelkező, Hongkongban működő vállalatok éves felméréséről, Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala, (2024. évi kiadás):
<https://www.censtatd.gov.hk/en/wbr.html?ecode=B11100042024AN24&scode=360>.

(míg a nem kínai külföldi vállalatok teljes száma csak 1,4 %-kal nőtt ugyanezen időszakban). A felmérés azonban azt is jelzi, hogy a Hongkongban regionális székhellyel rendelkező uniós vállalatok száma továbbra is a 2019-es szint alatt van (2024-ben –9,8 % 2019-hez képest), bár az uniós vállalatok hongkongi regionális székhelyeinek száma lényegesen kisebb mértékben csökkent, mint összességében a nem kínai külföldi vállalatok esetében (ugyanazon időszakban –17,8 %).

2024-ben az EU és Hongkong közötti kétoldalú árukereskedelem 28,3 milliárd EUR-t tett ki, ami 2023 azonos időszakához képest 8,7 %-os csökkenést jelent. Az EU Hongkongba irányuló áruexportja 24,1 milliárd EUR-t, míg a Hongkongból származó uniós behozatal 4,3 milliárd EUR-t tett ki, ami 19,8 milliárd EUR többletet jelentett az EU számára⁸³. 2024-ben a szárazföldi Kína, Tajvan és az USA után az EU volt Hongkong negyedik legnagyobb árukereskedelmi partnere⁸⁴. Hongkong továbbra is fontos kereskedelmi platform a szárazföldi Kína és az EU közötti kereskedelemben.

2022-ben az EU volt Hongkong harmadik legnagyobb szolgáltatáskereskedelmi partnere (Hongkong Népszámlálási és Statisztikai Hivatala szerint 2022 volt az utolsó olyan teljes év, amelyre vonatkozóan a hongkongi adatok e dokumentum írásakor rendelkezésre álltak)⁸⁵. 2023-ban Hongkong volt az EU 11. legnagyobb szolgáltatáskereskedelmi partnere (Eurostat)⁸⁶. Az Eurostat adatai szerint az EU és Hongkong közötti szolgáltatáskereskedelem 2023-ban 38,4 milliárd EUR-t tett ki, ami 10,6 %-os csökkenést jelent az előző évhez képest. Az EU Hongkongba irányuló szolgáltatásexportja 2023-ban 24,3 milliárd EUR-t, míg a Hongkongból származó behozatal 14,1 milliárd EUR-t tett ki, ami 10,3 milliárd EUR többletet jelentett az EU számára. A kereskedelemben érintett fő szolgáltatások a szállítás, a távközlés, a pénzügyi szolgáltatások és az egyéb üzleti szolgáltatások.

2023-ban az EU volt Hongkong ötödik legnagyobb befektetője és hatodik legnagyobb célpontja a hongkongi FDI szempontjából (a hongkongi statisztika szerint 2023 volt az utolsó olyan év, amelyre vonatkozóan adatok álltak rendelkezésre e dokumentum írásakor). Az Eurostat szerint 2023-ban Hongkong volt az EU-ba irányuló FDI kilencedik legnagyobb forrása 157,3 milliárd EUR értékben (19 %-os csökkenés az előző évhez képest), és az uniós FDI 19. legnagyobb célpontja 82,1 milliárd EUR értékben (–26,0 % az előző évhez képest)⁸⁷.

Az EU–Hongkong és Makaó szakpolitikai párbeszédet támogató eszköz 2024 első felében, egészen májusig biztosított platformot az olyan témák megvitatásához, mint a fenntarthatóság. 2024 decemberében elindult a Hongkong és Makaó számára létrehozott új szakpolitikai párbeszéd és társadalmi diplomácia eszköz. A hároméves projekt támogatja az EU Hivatal és a legfontosabb hongkongi partnerek folyamatos együttműködését a kölcsönös érdeket jelentő stratégiai témákban, elsősorban közös rendezvények, tanulmányok készítése és tájékoztató anyagok kidolgozása révén.

Az Európai Unió Tanácsa 2024 decemberében módosította az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó

⁸³ Forrás: Eurostat: Az Európai Unió árukereskedelme:

<https://ec.europa.eu/eurostat/comext/newxtweb/>.

⁸⁴ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala, <https://www.censtatd.gov.hk/en/scode230.html>.

⁸⁵ Hongkong Különleges Közigazgatási Terület Népszámlálási és Statisztikai Hivatala: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1020011&scode=240>.

⁸⁶ Eurostat: Az Európai Unió szolgáltatáskereskedelme

<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

⁸⁷ Eurostat: Az Európai Unió közvetlen befektetésekre vonatkozó statisztikái.

<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozatot, valamint az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozatot⁸⁸. E módosítás egyik eredménye az volt, hogy hongkongi szervezeteket vettek fel a 2014/145/KKBP határozat mellékletében és a 2014/512/KKBP határozat mellékleteiben foglalt jegyzékbe.

⁸⁸Az Európai Unió Tanácsának sajtóközleménye:

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-15th-package-of-restrictive-measures/>.